

Latvijas Okupācijas muzeja apkārtraksts

NR. 60, 2024. GADA VASARA

Museum of the Occupation of Latvia Newsletter № 60, Summer 2024, Rīga

14.06.1941.

Naktī no 1941. gada 13. uz 14. jūniju Padomju Savienības okupācijas varas iestādes apcietināja un uz Gulaga soda nometnēm un piespiedu nometinājumu attālos Padomju Savienības apvidos deportēja vairāk nekā 15 400 Latvijas civiliedzīvotāju. Attēlā: 1941. gada deportācijas piemiņas vagon Rīgā, Torņakalnā stacijā

• On the night of 13 to 14 June 1941, the occupation authorities of the Soviet Union arrested more than 15,400 inhabitants of Latvia and deported them to Gulag prison camps and forced resettlement in distant regions of the Soviet Union. Foto: 1941 deportation commemorative wagon, Torņakalns Railway Station, Riga

Muzejs arī turpmāk būs labi apbruņots karavīrs taisnības pusē!

Godātie Apkārtraksta lasītāji! 2024. gads ir pusē. Uzrunāju jūs, lai vēstītu par paveikto. Aizvadīti Muzejam nozīmīgi notikumi – izstāžu atklāšanas, augsto viesu vizītes un skolēnu ekskursijas. Piedzīvots arī Latvijā bezprecedenta uzbrukums – 28. februāra naktī manam kabinetam tika izsists logs un iemesta aizdedzināta degmaisījuma pudele.

18. aprīlī, kad top raksts, esmu Muzejā, savā tikko izremontētajā kabinetā. Pa nupat iestikloto logu redzu Rīgas Svētā Pētera baznīcas torni un rakstu par svarīgāko. Īsi: Muzejs arī turpmāk saglabās stingru nostāju, stāstot par divu okupācijas režīmu noziegumiem, neatkarīgi no brīvības un demokrātijas ienaidnieku provokācijām. Muzejs arī turpmāk būs redzams un labi apbruņots karavīrs taisnības pusē!

28. februāra uzbrukums bija pārbaudījums visiem – Mujeja saimei, dienestiem un sabiedrībai. Naktī, kad ap plkst. 1:00 saņēmu telefona zvanu: "Solvita, deg tavs kabinets! Sprādziens!", likās, ka sīkās drumslās sasprāgst saprāts! Neko vairāk nezinot, bija tikai viens jautājums, vai Mujeju izglābsim?

Ar kolēģiem Muzejā bijām piecpadsmit minūšu laikā. Notikuma vietā jau strādāja Valsts policija un Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests. No Valsts policijas ziņojums bija ūss – Mujeja pirmajā stāvā tika izsists logs un direktors kabinetā iemesta aizdedzināta pudele ar degmaisījumu.

Our Museum Will Continue to Be a Well-Armed Soldier on the Side of Justice!

SIA "KĀGO" pārstāvji (attēlā no kreisās puses) Gunārs Kaukulis un Reinis Kaukulis, pasniedzot dāvinājumu Solvitai Vībai izpostītā kabineta atjaunošanai
• Representatives of SIA "KĀGO" (from the left) Gunārs Kaukulis and Reinis Kaukulis, presenting a gift to the director Solvita Vība for the renewal of her ruined office

Dear Newsletter Readers: 2024 is half over. I write to let you know of our achievements. We have had important events at the Museum: exhibition openings, visits by distinguished guests, school excursions, and the attack of 28 February – a Molotov cocktail attack on the Museum director's office.

On 18 April, as this article is taking shape, I am at the Museum in my newly renovated office. Through the newly glazed window I see the St Peter's Church tower and write about the most important matter. In short: Our Museum will continue to take a firm stance in telling the story of the crimes of the occupation regimes, regardless of provocations by the enemies of freedom and democracy. The Museum will continue to be a visible, well-armed soldier on the side of justice!

The 28 February attack was a test for everyone: the Museum community, public services and the public. When I got the phone call – "Solvita, your office is on fire! There's been an explosion!" – it felt like sanity was shattering into tiny shards! Without knowing anything more, there was only one question: Will we be able to save the Museum?

My colleagues and I were at the Museum within fifteen minutes. The Latvian State Police and the State Fire and Rescue Service were already on the scene. The report from the police was brief: a window on the Museum's ground floor had been smashed and a lit bottle of flammable material thrown into the director's office. The fire was quickly contained. The collection and the exhibition were not affected. This was good news against a backdrop of acrid smoke.

Ugunsgrēks ūsā laikā tika lokalizēts. Krājums un ekspozīcija nebija skarti. Tā bija laba ziņa kodīgo dūmu fonā.

Tajā pašā naktī bija mūsu atbilde spridzinātājam – Muzejs nākamajā rītā būs atvērts un uzņems apmeklētājus!

Šis ir vērtējams kā mērķtiecīgs un plānots uzbrukums ne tikai Muzejam, bet arī Latvijas valsts pamatiem, Satversmei, nacionālās identitātes vēstījumam un patiesībai. Uzbrukums Muzejam nes sevī simbolisku vēstījumu – mēģinājumu apklausināt Latvijas vēstures stāstītāju.

Muzejs savas darbības laikā ir saņēmis draudu zvanus. Ir bijuši Krievijas propagandas uzbrukumi un melu ziņas par Muzeju. 2023. gadā uz Muzeja logiem tika šauts, tika sabojāts karoga masts pie Muzeja un nozagts tajā plīvojošais Ukrainas karogs. Vairākkārt ir izsistī logi Muzeja izstādē Brīvības ielā 61, Stūra mājā.

Valsts policijā par notikušo 28. februārī tika uzsākts kriminālprocess. 1. un 2. martā Valsts policija aizturēja uzbrucēju un vēl divas personas. Tās atrodas apcietinājumā. Tuvākajā laikā lieta tiks nodota Prokuratūrai apsūdzības celšanai. Ceram, ka tiesībaizsardzības iestādēm izdosies atklāt ne tikai nozieguma izdarītājus, bet arī pasūtītājus.

Pārskatīts Stūra mājas liktenis

26. martā Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma Kultūras ministrijas piedāvājumu virzīt ēku Brīvības ielā 61, Rīgā, jeb t.s. Stūra māju pārdošanai izsolē, vienlaikus nodrošinot ilgtermiņa nomas atiecības ar Muzeju neatkarīgi no pārējās ēkas daļas izmantošanas veida. Valdība sēdē deva solījumu piešķirt finansējumu un uzsākt neatliekamos darbus Stūra mājā, lai Muzejs varētu turpināt strādāt.

Valdības lēmums radīja lielu rezonansi sabiedrībā. Ēka ir unikāls vēstures piemineklis, kurā saglabājusies autentiska vide, un tā ir simbols, kas stāsta par PSRS okupācijas politiskajām represijām un izdarītājiem noziegumiem.

That very night we gave our answer to the bomber: The Museum would be open and welcoming visitors the next morning!

This must be seen as a targeted and planned assault not only on the Museum, but also on the foundations of the Latvian state, its constitution, and our message of national identity and truth. The Museum attack is a symbolic message – an attempt to silence the reporter of Latvian history.

Our Museum has received threatening calls before. There have been Russian propaganda attacks and lies about us. In 2023, shots were fired at the Museum's windows. The flagpole in front of the Museum was damaged and the Ukrainian flag flying there was stolen. The windows of our exhibition at 61 Brīvības iela, the KGB Building, have been repeatedly broken.

On 1 and 2 March, the State Police detained the attacker and two other persons. They are in custody and the case will be submitted to the Prosecutor's Office for prosecution in the near future. We hope that law enforcement authorities will be able to identify not only the perpetrators of the crime, but also the instigators.

The Fate of the KGB Building (Corner House) Revisited

On 26 March, Latvia's Cabinet of Ministers accepted the offer of the Ministry of Culture to put the former KGB Building at 61 Brīvības Street, Riga, known as the Corner House, up for auction, while ensuring a long-term lease relationship with the Museum of the Occupation of Latvia separate from the use of the rest of the building. The government promised to allocate funding and commence urgent repairs on the Corner House so that our Museum can continue its work there.

The government's decision elicited a strong public reaction. The KGB Building is a unique historical monument with an authentic setting, and a symbol of the political repression and crimes committed during the long Soviet occupation.

Tās saglabāšana ir būtiska mūsu valsts un tautas vēstures stāstā. Šādu apsvērumu dēļ 2020. gadā valdība pieņēma lēmumu Stūra mājas pārdošanas procesu pārtraukt un saglabāt ēku valsts īpašumā. Diemžēl vairāk nekā trīs gadu garumā nebija atrasti risinājumi ēkas turpmākās izmantošanas plānam un finansējuma piesaistei.

Vienīgais nomnieks ēkā ir Latvijas Okupācijas muzejs. 690 m² jeb 8% ēkas aizņem Muzeja eksposīcija. Neiznomātā ēkas platība ir 92% no ēkas kopējās platības. Nomas līgums Muzejam ir ar termiņu līdz 2050. gada 30. decembrim. Šobrīd nav atbildes, kas notiks pēc 2050. gada.

Spītējot neziņai, Muzejs turpina darbu Stūra mājā. 18. aprīlī tika atklāta izstāde, kas veltīta pretošanās kustības "Nacionālā sardze" vadītājam Jūlijam Bračam (1909–1984). Viens no ierakstiem "Nacionālās sardzes" dokumentos ir simbolisks šodienai. 1943. gada 18. novembra priekšvakarā jaunieši no dažādām Rīgas skolām bija sapulcējušies ēkā Stabu un Brīvības ielas stūri. Pie sarkanbaltšarkanā karoga un sveču gaismā jauniešus uzrunāja Jūlijs Bračs: "Maza saujiņa cīnās par lielu lietu vai nu kritot, vai uzvarot. Ja arī būs jāiet bojā, tad darbi tomēr paliks Latvijas vēsturē. Neaizmirstiet! Nevis kaut kādai Latvijai, bet latviskai latviešu Latvijai! Dievs, svētī Latviju!" Mēs neaizmirstam!

Situāciju sarežģī Valsts Ugunsdrošības un glābšanas dienesta izteiktais brīdinājums – līdz 2024. gada 7. maijam ēkā Brīvības ielā 61 jāsakārto ugunsdrošības sistēma, jānostiprina iekšpagalma pārsegums, jāizbūvē jauna ugunsdrošības sistēma visā ēkā un jauna ūdenssūkņu stacija. Neatliekami veicamo darbu izpildei nepieciešami 847 000 EUR. Pēc valdības lēmuma Stūra mājā tika uzsākti nepieciešamie darbi. Ceram, ka laikā, kad Apkratraksts, jums lasītāji, būs pieejams, eksposīcija Stūra mājā būs atvērta.

Diskusijas par ēkas tālāko likteni noteikti turpināsies dažādos formātos. Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs ir teicis, ka jāatrod labākais variants. Tas ir jāatrod! Ēkas rekonstrukcijas aktualizētās provizoriskās izmaksas ir 25 miljoni eiro. Saprotams, ka šī brīža valsts budžeta situācijā tāds finansējums nav pieejams. Tomēr uzskatu, ka jābūt sagatavotam izvērstam ekspertu redzējumam par Stūra mājas attīstību divos virzienos – par ēkas saturu piepildījumu un finansējuma apjomu un tā piesaistišanu.

Varu droši teikt, ka esam kļuvuši vēl pārliecinātāki par sava vēstijuma nozīmi un Muzejam ir ambičiozi plāni. Paļaujos, ka kopā ar Latvijas Okupācijas muzeja biedrības jaunizveidoto valdi drosmīgi un neatlaidīgi turpināsim vēstīt Latvijas 20. gadsimta vēstures stāstu, atceroties, pieminot un atgādinot.

Solvita Vība,

Latvijas Okupācijas muzeja direktore

• Director, Museum of the Occupation of Latvia

Its preservation is essential to the story of our country and people. It was for these reasons that in 2020 the government decided to stop the process of selling the building and kept it in state ownership. Unfortunately, for over three years, no solutions were found for the future use of the building and for obtaining funding.

The building's sole tenant is the Museum of the Occupation of Latvia, whose exhibition occupies 690 m², or 8% of the building. 92% of the building's total area is unrented. Our Museum's lease agreement is valid until 30 December 2050. What might happen after 2050 is still unknown.

Our Museum's activity in the Corner House is ongoing. On 18 April, an exhibition dedicated to Jūlijs Bračs (1909–1984), the leader of the resistance movement "National Guard", was unveiled. One of the entries in the National Guard's documents is symbolic for today. On the eve of 18 November 1943, young people from various schools in Riga gathered in a building on the corner of Stabu and Brīvības Streets. By candlelight in front of a Latvian flag, Jūlijs Bračs addressed them: "A tiny group fights for a great cause, either falling or prevailing. If we must die, our deeds will still remain in Latvia's history. Do not forget! Not for just any Latvia, but for a Latvian Latvia! God bless Latvia!" We do not forget!

The Corner House situation has been complicated by a warning notice from the State Fire and Rescue Service: by 7 May 2024 the building's fire safety system must be repaired, the courtyard surface reinforced, a new fire protection system installed throughout the building and a new water pumping station built. For the repairs requiring immediate attention, EUR 847 000 are needed. Following a government decision, the necessary work has begun. We hope that, by the time this newsletter reaches you, the readers, the Corner House exhibition will be open.

Discussions on the future fate of the building are sure to continue in various formats. President of Latvia Edgars Rinkēvičs has said that the best option must be found. It must be found! The updated preliminary cost of a full building restoration is EUR 25 million. Understandably, given the condition of the state budget, such funding is not available. Nevertheless, I believe that there should be a comprehensive, expert vision of the development of the Corner House in two directions: the full utilization of the building, and the level of funding and how to attract it.

I can say with confidence that we remain even more convinced of the importance of our message and that our Museum has ambitious plans. I trust that, together with the newly established Board of the Occupation Museum Association of Latvia, we will continue to boldly and persistently tell the story of Latvia's 20th century history by remembering, commemorating and reminding.

Iepazīstinām ar Latvijas Okupācijas muzeja biedrības jauno valdi

2024. gada 27. janvārī notika Latvijas Okupācijas muzeja biedrības (LOMB) pilnsapulce. Viens no būtiskiem balsojumiem bija jauna priekšsēža un trīs jaunu valdes locekļu ievēlēšana. LOMB statūtu iero-bežojumu dēļ Dzintra Bungs nevarēja turpināt valdes priekšsēdes darbu un viņas vietā ievēlēja Valdu Liepiņu. Līdzšinējo valdes locekļu Annas Putniņas, Richarda Pētersona un Guntara Krasta vietā ievēlēja Sarmīti Ēlerti, Dainu Krastiņu un Ingu Vilcāni. Darbu valdē turpina Oskars Gruziņš.

Valda Liepiņa, LOMB valdes priekšsēde

Esmu dzimusi Austrālijā gadā, kad latvieši Austrālijas Olimpiskajās spēlēs guva panākumus zem svešiem karogiem – gan Padomju Savienības, gan Austrālijas. 1956. gada realitāte. Kā lielākā daļa pēckara trimdas zemēs dzimušie, apmeklēju latviešu sestdienas skolu, vasaras nometnes, iesaistījos korī, tautas dejās, spēlēju koklētāju ansamblī un piedalījos politiskos pasākumos. 1974. gads Austrālijas latviešiem bija liktenīgs, jo tā laika premjerministrs Gofs Vitlams ar savu valdību nolēma atzīt Baltijas valstu inkorporāciju Padomju Savienībā *de iure*. Sekoja aktīvi politiski protesti visā pasaule, šo valdību atlaida, nākamā valdība atcēla šo lēmumu. Šis notikums Austrālijas latviešiem deva milzīgu pašpārliecību. 1980. gados biju Latvijas Tautas frontes Austrālijas nodalas vadītāja, arī Baltiešu padomes Viktorijā priekšsēde. Austrālijas valdība 1991. gada 27. augustā bija sestā valsts, kas atzina Baltijas valstu neatkarību. Par to bijām ļoti gandarīti.

Introducing the New Board of the Occupation Museum Association of Latvia

On 27 January 2024, the Occupation Museum Association of Latvia (LOMB) held its general meeting. One of the most important agenda items was the election of four new Board members including the chairperson. According to LOMB by-law restrictions Dzintra Bungs could no longer continue as the chairperson and the Association members elected Valda Liepiņa to lead LOMB. Sarmīte Ēlerte, Daina Krastiņa, and Inga Vilcāne were elected to replace the current Board members Anna Putniņa, Richards Pētersons, and Guntars Krasts. Oskars Gruziņš retained his position on the Board.

• Valda Liepiņa, Chairperson of the Board of LOMB

I was born in Australia, in the year that Latvians won medals under foreign flags – those of the USSR and Australia. Such was the reality of 1956. Like so many of us born in Latvian exile, I attended Latvian Saturday school, summer camps and seminars, sang in the choir, participated in folk-dancing groups, played the kokle and participated in political activities. 1974 was an important year for Australian Latvians as the government of the Prime Minister Gough Whitlam decided to recognise the incorporation of the Baltic States *de iure*. This was met with outrage and protests among Balts all around the world and the result was that when the new government was elected, the decision was reversed. This boosted Australian Latvians' self-confidence and we continued our political activities at varying levels of intensity, depending on world events. Along with the changes in Latvia, we became more active and vocal in the 1980s. I was elected the Chair of the Latvian Popular Front and the Baltic Council of Victoria. On 27 August 1991, Australia was the sixth country to recognise the independence *de facto* of the Baltic States. We were very proud of this moment. Very emotional.

My academic and work experience has been varied – B. Sc., (botany), B.A. (Latvian language), Diploma of Education, followed by a M. Ed. For a while I lived in Sydney where I worked as a teacher, then I returned to Melbourne to work at the Australian government multilingual radio SBS, where I broadcast Latvian programmes. During 1993 and 1994, I worked for Latvian Radio in Latvia and established active contacts with the Voice of America, Radio Free Europe and Radio Sweden.

Akadēmiskā un darba pieredze man bijusi ļoti plaša – dabas zinību grāds botānikā, humanitāro zinību grāds latviešu valodā, maģistra grāds pedagoģijā. Kādu laiku dzīvoju Sidnejā, kur strādāju par skolotāju, tad atgriezos Melburnā, kur drīz sāku strādāt Austrālijas daudzvalodu raidstacijā SBS, vadot latviešu raidījumus. 1993. un 1994. gadā strādāju Latvijas Radio, konsultējot Latvijas Radio Starptautisko sakaru nodalas dibināšanā.

1999. gadā pārcēlos uz Latviju. Pirmais gads nebija viegls. Izrādījās, ka tajā brīdī mana pieredze un zināšanas nebija īpaši vajadzīgas. 2001. gadā mani pieņēma Eiropas Savienības pirms iestāšanās projektā, lai veiktu pārvaldes optimizāciju.

2006. gadā sāku strādāt Luksemburgā Eiropas Komisijas Tulkšanas ģenerāldirektorātā, vadot latviešu, vēlāk angļu tulkotāju nodāļu. Aizraujošs laiks, jo mēs veidojām ne tikai savas iekšējās struktūras un darbību, bet arī sadarbību ar Latvijas iestādēm. Gandrīz 15 Luksemburgā pavadītie gadi bija ļoti interesanti. Bijām jauna, arī gados jauna, diaspora. No jauna veidojām savu kopienu. Īpaši lepna esmu par līdzdalību skoliņas "Strops" un vēlēšanu iecirkņa izveidošanā. Pirmo reizi, kad Luksemburgā piedāļījāmies vēlēšanās, iecirkni iekārtoja mūsu goda konsula Anrija Dīdriha garāžā.

2021. gada aprīlī atgriezos Latvijā. Bija pienācis pensijas laiks. Te nu es esmu. Atkal esmu iesaistījusies savas korporācijas "Zinta" dzīvē, turpinu sadarbību ar "Eiropas latviešu apvienību", tulkoju un izbaudu plašo kultūras klāstu.

Kā Austrālijā dzimušam trimdas bērnam, kuram liktenis novēlēja aktīvi darboties Latvijas neatkarības atgūšanas laikā, Okupācijas muzeja ideja un īstenošana man bijusi blakus visus šos 30 gadus. LOMB iestājós 2023. gadā, atsaucoties Dzintras Bungs uzaicinājumam. Es jau tūdaļ sapratu, ka drīz nāksies darboties arī valdē, bet par valdes priekšsēdes amatu nebiju domājusi. Tomēr dzīvē situācija bija cita. Valters Nollendorfs mani neatlaidīgi aicināja piekrist kandidēt. Es sapratu, ka, ja nu nav neviena cita, kas piekristu šim nozīmīgajam amatam, tad nāksies pieņemt šo izaicinājumu.

Šajā valdē ir ienākusi videjā un jaunākā paaudze, un tajā vairs nav neviena dibinātāja. Dibinātāji un iepriekšējie valdes locekļi sniedz mums daudz atbalsta un dalās ar savu institucionālo atmiņu. Trīsdesmit gadu laikā tiri neformāli ir izveidojušās ļoti labas iestrādes. Mēs vēlamies daļu dokumentēt, lai šī nozīmīgā Muzeja vēstures daļa nepazustu. Vienu joma, kam valde vēlas pievērst vairāk uzmanības, ir Muzeja īpašajai lomai šajā vēsturiskajā laikā, kā arī efektīvi atbildēt uz dezinformāciju. Personiski vēlētos biedrības darbā redzēt vairāk jaunu cilvēku iesaisti, bet tas ir laika un stratēģijas jautājums. Valde ir aktīva, atsaucīga, un šobrīd strādājam ļoti labā komandā.

In 1999, I moved to Latvia. The first year was not easy. It seemed that my experience and knowledge were not particularly needed at that time. For a while I taught English at a high school, but in 2001 I joined an EU pre-accession project on State governance optimisation.

In 2006, I started work as the Head of Unit of the Latvian translators in Luxembourg, later Head of the English section. It was an exciting time as we were not only planning and developing our internal structures and working methods, but also developing cooperation with Latvian institutions. Almost 15 years in Luxembourg – it was a great experience. A new Latvian community was growing. I am particularly proud of the [Saturday] school and election precinct because I participated in their formation. For the first time, Luxembourg Latvians had the opportunity to vote in Luxembourg. Voting took place in the garage of our Honorary Consul Henri Diederich.

In April of 2021, I returned to Latvia. It was time to retire. And here I am. I have rejoined the activities of my sorority "Zinta", I continue my involvement with the "European Latvian Association", respond to various translation requests – and enjoy the rich cultural life in Latvia.

As a child born in Australia and young person growing up in a Latvian exile community, the idea and reality of the Museum of the Occupation of Latvia has been a part of my life for the 30 years since its foundation in 1993. I joined the Museum Association in 2023, in response to Dzintra Bungs' suggestion. I quickly understood that I should plan on being a part of the Board of the Association, but as a newcomer, I had not thought about becoming the Chair. But, as usual, reality is quite different and Valters Nollendorfs was more than persistent in convincing me to take on the responsibilities of Chair. I rearranged my plans and took on the challenge. My generation still has a lot to do to even come close to the work of our parents' and grandparents' generation.

With this Board we have a changing of the generational guard. None of the founders are on the Board, but they still offer us a lot of support, their historical perspective is unique, and their institutional memory is invaluable. Over thirty years many traditions have developed informally. We hope to document some of them so that this valuable work is not lost. The Museum staff is extremely committed – they put their soul into their work. One area which this Board would like to emphasise is response to disinformation. Personally, I would like to see more young people involved in the Association, but that is a question of time – and strategy. Presently the board is active, responsive and we work well together as a team.

**Sarmīte Ēlerte,
LOMB valdes priekš-
sēdes vietniece**

2011. gadā izdevās valdībā gūt atbalstu lēmumam, kas uzsāka Latvijas Okupācijas muzeja ēkas garo pārbūves ceļu. Toreiz biju kultūras ministre. Vēsture, kultūra un Latvijas demokrātiskā attīstība ir jomas, kas man nozīmīgas un tuvas. Pirms

darba ministrijā bija astoņpadsmit gadi laikraksta "Diena" vadībā. Atmodas laikā vadīju Latvijas Tautas frontes informācijas centru un pēc 1990. gada 4. maija LR Augstākās Padomes preses centru. Pirms tam – desmit gadi laikrakstā "Literatūra un Māksla".

Pēc 2011. gada biju Rīgas domes deputāte, ministru prezidenta Valda Dombrovskā padomniece un vēlāk Valsts prezidenta Egila Levita padomnieku biroja vadītāja. Esmu studējusi žurnālistiku Latvijas Universitātē un kino zinātni Maskavas Kino institūtā.

Uzskatu par godu un pienākumu strādāt Latvijas Okupācija muzeja valdē. Muzejs Latvijas tautas labā īsteno konstitucionālo uzdevumu: "nosoda komunistsko un nacistisko totalitāro režīmu un to noziegumus", kā tas teikts Satversmē. Vēstures apzināšanās stiprina šodienas paaudžu apņēmību. Mums jāsargā Latvija, lai 20. gadsimta traģēdijas neatkārtotos.

• Sarmīte Ēlerte, Deputy Chairperson of the Board of LOMB

In 2011, it was possible for me to gain support in the government for the decision that started the long path of reconstruction of the Occupation Museum building. At that time, I was the Minister of Culture. History, culture, and democratic development of Latvia are areas that are important and close to my heart. Before working in the Ministry, I had eighteen years in the management of the newspaper *Diena*. During the late 1980s, I headed the Information Centre of the Latvian Popular Front and after 4 May 1990, the Press Centre of the Supreme Council of the Republic of Latvia. Before that – ten years of work at the newspaper *Literature and Art*.

After 2011, I was a deputy of the Riga City Council, an adviser to Prime Minister Valdis Dombrovskis, and later head of the Office of Advisers to the President of Latvia Egils Levits. I have studied journalism at the University of Latvia and film production at the Moscow Film Institute.

I consider it an honour and duty to serve on the Board of the Museum of the Occupation of Latvia. The Museum implements the constitutional task for the benefit of the people of Latvia: "to condemn the communist and Nazi totalitarian regimes and their crimes", as stated in the Constitution. Awareness of history strengthens the determination of today's generations. We must protect Latvia so that the tragedies of the 20th century do not happen again.

**Inga Vilcāne,
LOMB valdes locekle**

1998. gadā ieguvu informācijas un komunikācijas zinātnes maģistra grādu bibliotekzinātnē un informācijā. 2012. gadā – sociālo zinātņu bakalaura grādu tiesību zinātnē. No 2012. līdz 2019. gadam strādāju Latvijas Okupācijas

muzeja Audiovizuālo materiālu krātuvē ar Latvijas represēto iedzīvotāju videoliecībām. Esmu piedalījusies arī Muzeja un Stanforda Universitātes projektā, rakstot aprakstus par Muzeja videoliecībām angļu valodā. Kopš 2019. gada strādāju pedagoģijas jomā, mācu arī latviešu valodu ukraiņu un krievu bērniem.

LOMB biedre esmu no 2019. gada. Dalībai LOMB un vēlāk arī LOMB valdē mani ieteica Gundega Michele. Krievijas karš Ukrainā liek man darīt vairāk par ikdienas darbiem skolā.

• Inga Vilcāne, LOMB Board Member

In 1998, I earned a Master's degree of Information and Communication Sciences in Library Science and Information at the University of Latvia and in 2012 also a Bachelor's degree of Social Sciences in Science of Law (Jurisprudence). From 2012 to 2019, I worked in the Audiovisual Archive of the Museum of the Occupation of Latvia with video testimonies of repressed inhabitants of Latvia. I have also participated in the Museum and Stanford University project, writing descriptions of the Museum's video testimonies in English. Since 2019, I have been working as a teacher and I also teach Latvian to Ukrainian and Russian children.

I'm a member of LOMB since 2019. I was recommended to participate in LOMB and later to stand for election to the LOMB Board by Gundega Michele. Russia's war in Ukraine forces me to do more than my daily tasks at school.

**Oskars Gruziņš,
LOMB valdes loceklis**

2008. gadā Nju-jorkas Universitātē ieguvu bakalaura grādu vēsturē un žurnālistikā. 2009. gadā Kentas Universitātē – maģistra grādu starptautiskajās attiecībās. No 2010. līdz 2014. gadam strādāju

Eiropas Parlamentā par Sandras Kalnietes asistentu un padomdevēju. No 2016. līdz 2019. gadam Eiropas komisijas ietvaros palīdzēju pilnveidot Muzeja Audiovizuālo krājumu, veicot intervijas. Vairākus gadus strādāju par pētnieku, šobrīd esmu Latvijas Universitātes komunikācijas zinātnes doktora kandidāts.

2006. gada vasarā ar ALJA stipendijas pabalstu strādāju par Muzeja gidi. Kopš tā laika esmu aktīvs Muzeja darba atbalstītājs. Es mu tulkojis dažādus tekstu Muzeja vajadzībām un dāvinājis vairākus vēsturiskus priekšmetus Muzeja krājumam. LOMB biedrs esmu kopš 2017. gada, LOMB valdes loceklis kopš 2020. gada.

• **Oskars Gruziņš, LOMB Board Member**

In 2008, I earned a bachelor's degree in history and journalism from the New York University. In 2009, a master's degree in international relations from the University of Kent. From 2010 to 2014, I worked in the European Parliament as an assistant and adviser to deputy Sandra Kalniete. From 2016 to 2019, as part of the European Commission's project, I helped to enlarge the Museum's Audiovisual Collection by conducting interviews. I have also worked as a researcher for several years, and currently I am a doctoral candidate for communication science at the University of Latvia.

In the summer of 2006, with an ALJA (Latvian Youth Association of America) scholarship, I worked as a Museum Guide. Since then, I have been an active supporter of the Museum's work. I have translated various texts for the Museum and donated several historical objects to the Museum's Collection. I am a member of LOMB since 2017, a member of the Board of LOMB since 2020.

**Daina Krastiņa,
LOMB valdes locekle**

Dzimu un uzaugu Bostonā, Masačūsetsas štatā, ASV. Apmeklēju latviešu sestdienas skolu, piedalījos dažādās organizācijās, gan vietējās, gan ASV mērogā. Šobrīd turpinu aktīvi darboties arī Latvijā.

Pēdējos desmit darba gadus strādāju Bostonas Universitātes Sabiedrības veselības skolā, Sociālās un uzvedības zinātnes (Social and Behavioral Sciences) nodaļā par grantu administratoru. Aizejot priekšlaicīgā pensijā, 2006. gadā pārcēlos uz Latviju. Valkas Sociālā dienesta aicināta, tajā rudeni kļuvu par audžuģimeni un laika gaitā kopumā uzņēmu astoņus bērnus. Beidzot šo dzīves posmu, vairāk laika veltīju labdarībai un brīvprātīgam darbam. Cenšos sakopt kādas kapa kopiņas Lielajos kapos, esmu brīvprātīgā Latvijas Audžuģimeņu biedrībā un pēdējos divus gadus esmu gatavojuši ierakumu sveces biedrībā "Tavi draugi", apguvusi zeķu adišanu, vairāki pāri nodoti Ukrainai.

Esmu LOMB biedre kopš 2020. gada. Kandidēt biedrības valdē mani aicināja Dzintra Bungs. Tā kā uzskatu Muzeju par īpaši svarīgu, neaizstājamu iestādi, aicinājumu pieņēmu. Kā rakstīju savā motivācijas vēstulē, ebreji nekad neļaus piemirst holokaustu, mēs nedrīkstam pieļaut okupācijas aizmiršanu.

• **Daina Krastiņa, LOMB Board Member**

I was born and raised in Boston, Massachusetts, USA. I attended a Latvian Saturday school, participated in various organizations, both locally and across the USA. Now, I continue to stay active in Latvia.

For the last ten years of my employment, I worked at the Boston University School of Public Health, in the Department of Social and Behavioural Sciences, as a Grant administrator. After early retirement, I moved to Latvia in 2006. Invited by Valka Social Service, I became a foster family that fall and eventually I cared for a total of eight children. At the end of this phase of my life, I devoted more time to charity and volunteering. I am trying to clean up some graves in the Riga Great Cemetery, I am a volunteer with the Latvian Foster Family Society, and for the last two years I have been preparing dugout candles for the Society Your Friends. I have also mastered knitting socks; several pairs have been donated for Ukraine.

I have been a member of LOMB since 2020. I was invited to run for the LOMB Board by Dzintra Bungs. Since I consider the Museum to be a particularly important, irreplaceable institution, I accepted the call. As I wrote in my motivation letter, Jews will never allow the Holocaust to be forgotten, we must not allow the occupation to be forgotten.

Vārds pret vardarbību

Man bieži ienāk prātā piedzīvotais Austrumberlīnes pastā 1983. gadā, kad es nodevu paciņu sūtīšanai. To stingri noraidīja. Kad izteicu savu nesaprašanu, izskaidroja, ka nebija iebildumu pret pakas saturu, bet pret avīzes lapu, kurā suvenīrs ietīts. Vēl šodien atceros savu izbrīnu, ka avīžu raksts uztverts kā bīstams.

Šodien tumšas varas atkal baidās no vārda. To pierādīja iemestā degbumba Muzeja direktore Solvitas Vības kabinetā. Kādiem liekas, ka nacistu Vācijas un Padomju Krievijas okupāciju stāsts ir vieniem bīstams. Bet ar kailu varu Muzeja stāstu nevar izdzēst – Muzejs turpina darbu! Apsveicu direktorei Vības drošo stāju un apliecinājumu, ka Muzejs ne-slēgs durvis pat vienu dienu. Tieši pretēji – direktore aicina mūs apmeklēt Muzeju, dalīties ar kādu stāstu vai priekšmetu un tādējādi izvest Muzeju plašumā.

Pieņemsim direktorei aicinājumu un šodien,

Words against Violence

I often think of the moment in East Berlin in 1983 when I wanted to mail a package. The postal clerk sternly refused it. When I expressed my surprise, she explained her objection was not to the contents, but to the newspaper they were wrapped in. To this day, I remember my astonishment that the printed word could be seen as dangerous.

Again, dark forces fear the word. Proof of this is the Molotov cocktail thrown into Museum director Solvita Vība's office – setting it ablaze. Evidently, some see the truth about the Nazi and Soviet Russian occupations as dangerous. But Director Vība was adamant that the attack would not interrupt the work of the Museum for even a day. On the contrary, Solvita Vība urged people to come to the Museum, select a story or an object and share this outside the Museum – granting it an even wider audience.

Likteņa biedres izsūtījumā Sibīrijā. Attēlā otrā no labās puses ir Lazdu ģimenes tuviniece Ilze Nusbaums, kuru ar ģimeni izsūtīja 1941. gada 14. jūnijā. Attēls pieder Lazdu ģimenei • Fellow exiles in Siberia. In the picture, the second from the right is Ilze Nusbaums, a close friend of the Lazda family. Ilze was deported with her family on 14 June 1941. The photo is the property of the Lazda family

1941. gada 14. jūnija deportācijas pieminot, dalīsimies ar savas ģimenes vai citu stāstiem. Daudzos stāstos redzams, cik svarīgs ir atvadīšanās brīdis, kad cilvēki saprot, ka jāšķiras no mājas un visa, kas viņiem mīļš un ierasts. Mūsu radiniece Elza Nusbaums pārdzīvoja 17 gadus Sibīrijā. Elzas ģimenei noteica 20 minūtes sagatavoties ceļam uz nezināmu vietu. Viņas ģimenei svarīgi ir atvadīties no saviem mīļajiem lopiņiem. Elza stāsta: "Es un tētis piegājām pie laidara durvīm paskatīties, kur stāvēja zirgi un gotiņas gulēja, gaidot slaucamo laiku pusdienā. Jānis piegāja pie savas tikko izaudzētās ķēvītes Gaitas un noglāstīja viņas purniņu. Tad visi gājām uz smago mašīnu pagalmā. Mammīte no uztraukuma un nespēka neverēja pati iekāpt mašīnā. Tā nu mēs, viens otru balstīdami, tikām mašīnā."

Lielā uztraukumā un miliča steidzināta ģimene paņēma tikai druskū ēdamā. Elza atceras: "Viņš tikai skubināja: ātrāk, ātrāk, tikai 20 minūtes laika. Tik tukši bijām, kad aizbraucām galā." Latviešu vēlēšanās turēties kopā un viens otram palīdzēt daudziem bija izšķiroša. Tā bija arī Elziņas ģimenei. Viņa stāsta: "Citiem, kam daudz maz labāki bija saņēmēji, daudz kas bija vairāk līdzi. Tāpat, kad tikām galā, mums nepieciešamos trauciņus iedeva tie, kam bija vairāk."

Kas ir jūsu stāsts?

Paldies jums par līdzšinējo atbalstu Muzejam – Latvijas stāsta citadelei. Nenogursim! Turpināsim stiprināt "citadeles" mūrus, ziedojojot OMFA pamatlīdzekļiem, godinot vai pieminot tuviniekus vai draugus. Ņoti novērtējam katru testamentāro novēlējumu – jūsu pēdējo dāvanu Muzejam – ieguldīta tā turpinās nodrošināt Muzejam ilgu mūžu.

Irene Lazda,

Okupācijas Muzeja fonda atbalsta grupas ASV (OMFA) priekšsēde • President of Latvian Museum of Occupation Fund Support Group USA

Sargāsim vienu Latvijas vēstures lappusi

Kad saņēmu ziņas par draudiem Stūra mājai Rīgā, atcerējos posmu, kad es ar ģimeni dzīvoju Polijā. Tas bija 1983. gads. Toreiz lasīju Austrumeiropas vēstures kursu Viskonsīnas universitātē Oklērā, kad saņēmu komandējumu vadīt universitātes semināru Krakovā. Tas bija "Solidaritātes" laiks. Šī nemieru un brīvības laiks no 1980. gada augusta līdz 1981. gada decembrim, kam sekoja totalitārisma varas izpausme Polijā.

Let's accept Director Vība's invitation and today, in memory of those deported on 14 June 1941, share our stories. In many accounts, the moment of departure is especially significant – when people realize that they must leave their home and everything that is dear and familiar. In our family, one of those deported, Elza Nusbaums, survived 17 years in Siberia. Her family had only 20 minutes to prepare for the journey to an unknown destination. To Elza's family, taking leave of their beloved animals was a priority. Elza remembers, "My father and I went to the barnyard to see the horses and the cows waiting for noon milking. Jānis went to his young mare, *Gaita*, and stroked her muzzle. We went to the truck waiting in the courtyard. Mother was so weak from the agitation and helplessness that she couldn't get in. So, all us, each supporting the other, got into the truck."

With constant urging from the NKVD agent to hurry, Elza's family left with almost nothing. Elza remembers, "He just kept saying, 'Faster, faster! Only 20 minutes!' We were so empty handed when we got there!" Latvians' wish to stay together with their fellow Latvians and to help one another was decisive for many. That was true also for Elza's family. She recounts, "Others, whose captors were slightly more compassionate, had managed to pack much more. But, when we reached our destination we had what we needed from those who had more."

What is your story?

Thank you for your continued support for the Museum – the citadel guarding so many stories. Let's continue to strengthen its ramparts by donating to the OMFA capital fund, in honor or memory of family and friends, or remember the Museum in your will. As your last gift to the Museum, this gift will be invested and continue to grow to support the work of the Museum for many, many years.

Saving a Page in Latvia's History

When I received the news about the attack on the Corner House (former KGB headquarters) in Riga, I remembered the time when I lived in Poland with my family in 1983. At the time, I was teaching a course on East Europe at the University of Wisconsin-Eau Claire, when I received the invitation to lead a university seminar in Cracow, Poland. It was the time of Solidarity, the short time of unrest and freedom from August 1980 to December 1981 followed by a period of totalitarian power in Poland.

Īsi pārdomāju un piekritu izaicinājumam – pievienojās arī mana ģimene: sieva Irēne, bērni Māra, Andrejs un Jānis.

Toreiz dzīvojām divās mazās kopmītnes istabīnās, stāvējām pārtikas rindās, iemācījāmies iztikt ar ikdienas trūkumiem, kā arī izbēgt no "Zomos" (triecienpolicijas) ielenkumiem.

Pieteicām bērnus tuvākajā pamatskolā. Atceros adresi. Skola bija pēc čekas dibinātāja Feliksa Dzeržinska vārdā nosauktā ielā. Iepazināmies ar pārzini Tendai kundzi. Pirms šķirāmies, viņa slepeni, uzmanīgi no atvilktnes iznēma Polijas ģeogrāfijas mācības grāmatu. Tā bija izdota "Solidaritātes" iespaidā, bet drīz pēc izdošanas no priekšniecības saņemta pavēle skolēniem jaunās grāmatas atprasīt un tās iznīcināt. Pārzine divas grāmatas izglāba, riskējot ar bargu sodu. Deviņpadsmītajā lappusē 1939. gada kartē bija nepiedodama "klūda". Septīnas bultas rādīja no austrikiem nākošu – iepriekš mācību grāmatās nekad nerādīto – Padomju Krievijas uzbrukumu Polijai 1939. gada 17. septembrī. Okupācijas vara nekad neatzina, ka divas nedēļas pēc nacistiskās Vācijas iebrukuma Polijā Padomju Krievija sekoja ar savu uzbrukumu.

Atcerēsimies Orvela brīdinājumu: kam pierde pagātne, tam pierde nākotne. Mēs neriskējam ar bargu sodu, ko uzņēmās skolas pārzine. Mums jāizšķiras par patiesības, taisnības cenu. Atcerēsimies, ka esam parādnieki tiem tūkstošiem, kuri cieta pa zemojumus, mokas un nāvi Stūra mājā, kad svešas okupāciju varas nospieda mūsu tautu.

Nodrošinot Stūra māju, stāvēsim uz mūsu tautas vēstures pamatiem un nosargāsim tos nākamām paaudzēm – Latvijas nākotnei.

Paulis Lazda,

emeritēts profesors, Latvijas Okupācijas muzeja

projekta autors • Professor Emeritus

Author of the Occupation Museum project

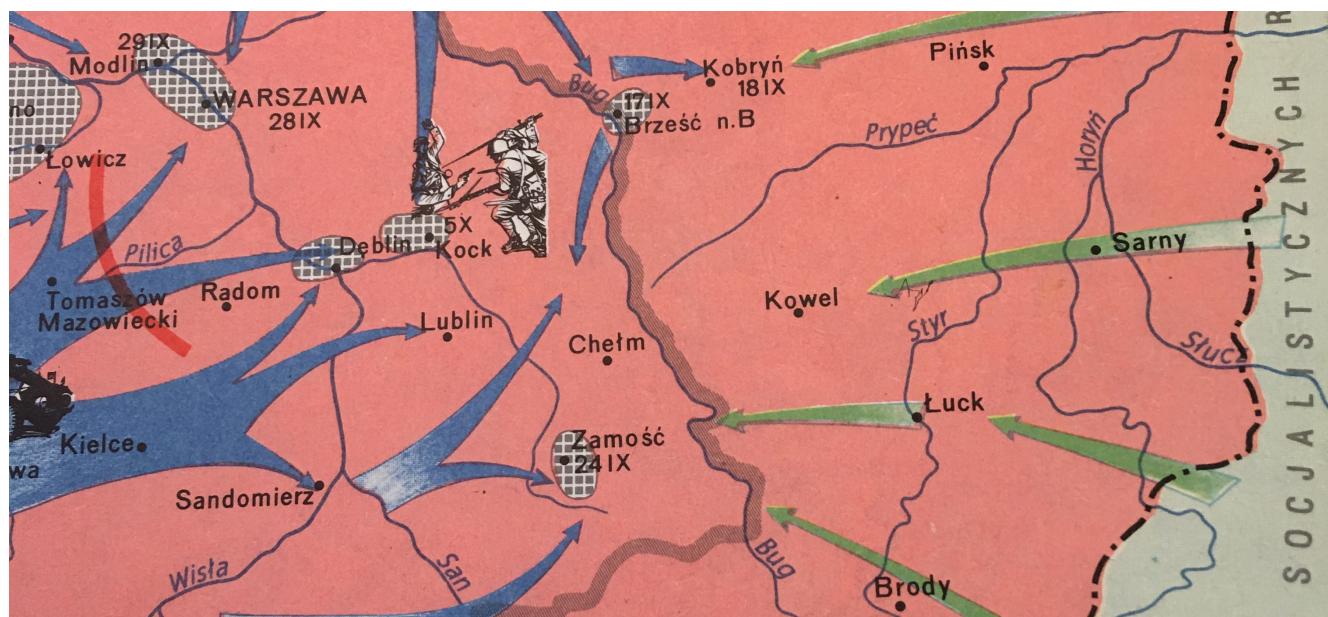
Briefly considering the offer, I agreed to accept the challenge. My family – wife Irēne, children Māra, Andrejs and Jānis – joined the group.

We lived in two small rooms in the student dormitory, stood in line for groceries, learned to deal with daily shortages as well as how to escape from encirclement by the Zomo (police Swat force).

We enrolled our children in the nearby public school. I remember the address. The school was on a street named after the founder of the Cheka, Felix Dzerzhinsky. We met with the school principal, Mrs. Tendai. Before we parted, she quietly and carefully took a Polish geography schoolbook from a desk drawer. It was published during the continuing influence of Solidarity, but shortly after publication, schools were ordered to require students to return the new books and to destroy them. The principal had kept two books at great personal risk. The reason? An unforgivable "error" on page 19. Seven arrows coming from the East – something shown in no other book – indicated Russia's attack on Poland on 17 September 1939. The Soviet Russians had never admitted that two weeks after the Nazi German invasion of Poland, Soviet Russia followed with its attack.

Let us remember George Orville's warning – who owns the past, owns the future. We are not risking the punishment that the principal had accepted. We have to decide the price of truth and justice. Let us remember that we are indebted to the thousands who suffered humiliation, torture, and death in the Corner House when Soviet Russia occupied our nation state.

Preserving the Corner House, we will preserve a foundation of our nation's history – preserving it for future generations – for the future of Latvia.

Attēls no fotoizstādes • Picture from the exhibition

Šogad Muzejs ir organizējis vairākus pasākumus un izstādes Ukrainas atbalstam, iepazīstinot ar valsts vēsturi un izgaismojot šī brīža situāciju Ukrainā. Muzejā ir pieejams arī audiogids ukraiņu valodā un bērniem veidots izdevums "Mika grāmata" ukraiņu valodā.

Ukrainas karavīru divi drosmes gadi fotogrāfijās

24. februārī, dienā, kad 2022. gadā Krievija uzsāka pilna mēroga iebrukumu Ukrainā, tika atklāta fotoizstāde "Kara portreti: divi drosmes gadi, divi upurēšanās gadi", kas veltīta kara otrās gadadienai piemiņai. Izstādē Muzeja logos atainota Ukrainas karavīru ikdienas dzīve, aizstāvot savu dzimteni.

Fotogrāfijas nodrošina Ukrainas Nacionālās gvardes preses dienests un tā fotogrāfi.

Olena Zelenska Muzejā viesojās 1. februārī. Ar Muzeja ekspozīciju augsto viesi iepazīstināja Muzeja gide, vēsturniece no Ukrainas Viktorija Pivena. Vizītes laikā Olena Zelenska atklāja Muzeja audiogidu ukraiņu valodā. Šī nav pirmā Olenas Zelenskas vizīte Muzejā. Iepriekš viņa viesojās kopā ar vīru, Ukrainas prezidentu Volodimиру Zelenski, 2019. gada 16. oktobrī.

This year our Museum has organized several events and exhibitions in support of Ukraine, presenting its history and current situation. The Museum also offers an audio guide in Ukrainian and a children's booklet, "Mika's Book" in Ukrainian.

Two Years of Courage in Photos of Ukrainian Soldiers

On February 24, two years to the day after Russia launched a full-scale invasion of Ukraine, the photo exhibition "Portraits of War: Two Years of Courage, Two Years of Sacrifice" was opened to commemorate the war's anniversary date. The exhibition, placed in the Museum's windows, depicts everyday life of Ukrainian soldiers defending their homeland.

The photos were provided by the Ukrainian National Guard Press Service and its photographers.

On February 1, our Museum welcomed a distinguished guest, Ukraine's First Lady Olena Zelenska, who was led through our permanent exhibition by our Ukrainian guide, historian Viktorija Piven. During her visit Ms. Zelenska inaugurated the Museum's Ukrainian-language audio guide. This was Ms. Zelenska's second visit to our Museum. Previously, on 16 October 2019, she accompanied her husband, the Ukrainian President Volodymyr Zelensky.

Ukrainas premjerministrs aicina apmeklēt Latvijas Okupācijas muzeju

4. aprīlī oficiālās vizītes ietvaros Muzejā viesojās Ukrainas premjerministrs Deniss Šmihals ar delegāciju, viņu pavadīja Ukrainas vēstnieks Latvijā. Premjers tikās ar Muzeja direktori Solvitu Vību un Muzeja gides Viktorijas Pivenas vadībā iepazinās ar ekspozīciju.

Tajā pašā dienā intervijā LTV1 raidījumā Deniss Šmihals sacīja: "Mums un jums ir viena un tā pati situācija, tā pati vēsture. Mums Ukrainā tagad ir tāda pati situācija. Viņi turpina terorismu, turpina genocīdu pret ukraiņiem. Viņi turpina cilvēku deportācijas. Viņi Ukrainā turpina bērnu nolaupīšanu. Ja vēlaties saprast to, kas notiek Ukrainā, apmeklējiet savu Okupācijas muzeju un varēsiet sajust to, kas tagad notiek Ukrainā."

**Ukrainas pirmā lēdija Olena Zelenska vizītē
muzejā • First Lady of Ukraine Olena Zelenska
visits the Museum**

Ukrainian Prime Minister Encourages People to Visit the Museum

On April 4, Prime Minister of Ukraine Denys Shmyhal and his delegation paid an official visit to the Museum, accompanied by Ukraine's Ambassador to Latvia. The prime minister met with Museum Director Solvita Vība and was guided through the exhibition by the Museum guide Viktorija Piven.

On the same day, in an interview for LTV1, Prime Minister Shmyhal said, "Our people are in the same situation, the same history. We have the same situation in Ukraine right now. They [Russians] continue their terror; they continue genocide against Ukrainians. They continue deportations. They continue kidnapping Ukrainian children. If you want a sense of what is happening in Ukraine, go to your Occupation Museum and you will understand what is happening in Ukraine right now."

**Ukrainas premjers Deniss Šmihals Muzeja ekspozīcijā
• Prime Minister of Ukraine Denys Shmyhal in the Museum**

Izstāde par Latvijas jauniešu drosmi un patriotismu cīņā pret komunistisko okupācijas režīmu 1940. gados

Exhibition about the Courage and Patriotism of Young Persons in Latvia in their Fight against the Communist Occupation Regime during the 1940s

15. martā izstāžu zālē atklāta jauna izstāde „...Brīvības garu nevar nokaut!” par Latvijas jauniešu cīņu pret komunistisko okupācijas režīmu 1940. gados. Tā ir tematisks turpinājums 2023. gada novembrijā atklātajai vides izstādei pie Muzeja ēkas.

Vides izstādē aplūkojamos stāstus par Latvijas jaunatnes nacionālo cīņu tagad papildina izstāžu zālē skatāmie oriģinālie dokumenti, vēstules un fotogrāfijas no Muzeja krājuma, fragmenti no Audiovizuālo materiālu krātuves videoliecībām un Latvijas Valsts arhīva materiāli.

Izstāde vēsta par jauniešu drosmi un patriotismu, stājoties preti pārspēkam un riskējot ar savām dzīvībām. Tās varonji ir dažāda vecuma skolēni un studenti, bet jaunākā persona, kas iesaistīta vienā no izstādes aplūkotajiem notikumiem, bija vien 8 gadus jauna. Cēsu 1. vidusskolas skolēni Ilmārs Ēriks Grunidis, Zāmuels Kušaks, Haralds Urbāns 1940. gada 21. augustā dibināja pretkomunistisku cīņas grupu un izgatavoja pretpadomju uzsaukumus. Uzsaukumus izgatavoja, izmantojot zīmogu "Ausma" un gumijas burtus. Lai novērstu iespējamās aizdomas par pretvilsku darbību, zīmogu un burtus nopirkā Haralda Urbāna 8 gadus jaunā māsa.

A new exhibition "... They Can't Kill the Spirit of Freedom!" was opened on March 15. It presents the struggle of Latvian youth against the communist occupation regime during the 1940s. It continues the theme of the environmental exhibition opened in November 2023 next to the Museum building.

The accounts presented in the environmental exhibition are now supplemented by original documents, letters and photographs from the Museum's Collection, video recordings from the Museum's Audiovisual Archive and materials of the State Archives of Latvia.

The exhibition highlights the courage and patriotism of young people who meet an overpowering force and risk their lives. They are students of various ages – the youngest person mentioned was only 8 years old. On 21 August 1940, students of Cēsis 1st Secondary School: Ilmārs Ēriks Grundis, Zāmuels Kušaks, and Haralds Urbāns, founded an anti-communist combat group and produced anti-Soviet slogans. The slogans were reproduced using the stamp "Ausma" and rubber letters. To avoid possible suspicion of anti-state activities, the stamp and letters were purchased by the 8-year-old sister of Haralds Urbāns.

Izstādē aplūkotie notikumi risinājušies dažādos Latvijas reģionos. Roberta Pūriņa veiktā pretpadomu satura proklamāciju izplatīšana Cēsīs naktī uz 18. novembri, Jūras amatniecības skolas skolnieka Vigo Lapuķa īstenotā Josifa Stalīna portreta sašaušana skolas telpās, pretošanās grupas izveidošana Mežotnes lauksaimniecības skolā un citur. 1990. gadu beigās — 2000. gadu sākumā ierakstītās videoliecībās pretošanās kustības dalībnieki atceras savu dalību pretošanās organizācijās.

Bijusi Valkas vidusskolas audzēkne Vizbulīte Radziņa videoliecībā stāsta: "Kopā mūsu grupā bija 18 cilvēki. Kādas pāris reizes mums bija sapulces. Kad tuvojās [1945. gada] 18. novembris, tad bija nolemts, ka mēs aiznesīsim [Latvijas nacionālo] karogu uz Valkas Brāļu kapiem. Zēni bija sagatavojuši karodziņu. Mēs četri – Gaida Labsvīrs, es, Vidārs Andersons, Ilgvars Broks, aizgājām uz kapiem vakara pusē pa tumsu. Aiznesām karodziņu un nolikām brūklenēju vītni. Bijām pacilāti un priecīgi, ka esam to izdarījuši." Vizbulīti Radziņu arestēja 14 gadu vecumā 1945. gada decembrī. 1946. gada 14.–15. martā Rīgā LPSR lekšlietu tautas komisariāta karaspēka kara tribunāls piesprieda Radziņai brīvības atņemšanu uz 8 gadiem ar mantas konfiskāciju.

Toreizējā 1. Rīgas valsts ekonomiskā tehnikuma audzēkne Mirdza Blitsone atceras savu dalību pretošanās organizācijā: "Man bija klases biedri, te pat sarkandaugavieši. Tā mēs sākām nākt kopā. Vajadzētu tā kā organizēties – jānodod svinīgais solījums. Aizgājām uz Kundziņsalu. Paņēmām lapu un jāparakstās ar asinīm savām. Paņēmu žileti un iztaisiju tādus nelielus septiņus griezumus rokā. Kāpēc septiņi? Tik burtu ir vārdā "Latvija". Tā mēs pamazām sākām taisīt visādas proklamācijas." Mirdzu Blitsoni arestēja 19 gadu vecumā 1945. gada oktobrī. 1946. gada 21.–22. martā LPSR lekšlietu tautas komisariāta karaspēka kara tribunāls viņai piesprieda brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, tiesību atņemšanu uz 5 gadiem ar mantas konfiskāciju.

The events discussed in the exhibition took place in various regions of Latvia. The distribution of anti-Soviet proclamations by Roberts Pūriņš was in Cēsis on the night before November 18, the shooting at a portrait of Joseph Stalin by Vigo Lapukis, a student at the Marine Crafts School, was on the school premises, the founding of a resistance group was at the Mežotne Agricultural School and elsewhere.

During the late 1990s and early 2000s while recording video testimonies, members of the resistance movements recall their activities.

Vizbulīte Radziņa, a former student at Valka Secondary School, says in her video testimony: "Altogether our group had 18 persons. We held a few meetings. As 18 November [1945] approached, we decided that we will take a [Latvian national] flag to the Brethren Cemetery of Valka. The boys prepared the flag. The four of us – Gaida Labsvīrs, I, Vidārs Andersons, Ilgvars Broks went to the cemetery towards evening when it was dark. We brought the flag and placed a lingonberry wreath. We were elated and happy, that we had done it."

Vizbulīte Radziņa was arrested at the age of 14 in December 1945. On 14–15 March 1946, in Riga, the Latvian SSR People's Commissariat of Internal Troop War Tribunal sentenced Radziņa to 8-year imprisonment with confiscation of property.

Mirdza Blitsone, a former student at the First Riga State Technical School of Economics, remembers her participation in the resistance organization: "My school mates were from my neighbourhood. Thus, we started to meet. We felt the need to organise – to swear a solemn oath. We went to Kundziņsala [an island in the Daugava River]. Took a sheet of paper to sign with our blood. I took a razor blade and made seven small cuts in my arm. Why seven? Because the name 'Latvija' has seven letters. Then, we gradually started to prepare various proclamations."

Izstādes veidotāji 2024. gada 15. martā. No kreisās: izstāžu kurators Artūrs Romeiko, mākslinieks Egils Mednis un Ekspozīcijas nodaļas vadītāja Aija Ventaskraste. Paldies Gundegai Michelei par tulkojumu angļu valodā un Valteram Nollendorfam par Lidijs Bormanes dzejoļu atdzejojumu angļu valodā • Creators of the exhibition on

15 March 2024. From the left: Exhibition curator Artūrs Romeiko, artist Egils Mednis and Head of the Exposition Department Aija Ventaskraste. Thanks to Gundega Michele for the English translation and to Valters Nollendorfs for translating Lidija Bormane's poems into English

Jauniešu degsme, vēlme cīnīties un atgūt zaudēto dzimteni, nežēlojot sevi un upurējot savu dzīvi cīnai pret komunistisko okupācijas režīmu, ir skarbs atgādinājums par brīvas Latvijas vērtību un neatsverams ieguldījums nacionālajā pretošanās kustībā.

Artūrs Romeiko: "Izstādes sagatavošanas procesā izskatītas desmitiem t.s. krimināllietu, pētot apsūdzēto jauniešu dzīvesstāstus un darbību. lepazīstot šo jauniešu likteņus, nevīlus bija jāaizdomājas par padomju represīvo iestāžu nežēlību, izmeklēšanas laikā cenšoties jauniešus iebiedēt un piespiezot atzīties nodarījumā, kā arī tiesas bardzību, kas, neskaitoties uz cilvēku vecumu, pretošanās kustības dalībniekiem piesprieda ilgus gadus ieslodzījumā, bet atsevišķos gadījumos arī augstāko soda mēru – nošaušanu."

Artūrs Romeiko,
izstāžu kurators • Exhibition curator

Mirdza Blitsone was arrested at the age of 19 in October 1945. On 21–22 March 1946, the Latvian SSR People's Commissariat of Internal Troop War Tribunal sentenced her to imprisonment for 10 years, restricted civil liberties for additional 5 years, and confiscation of property.

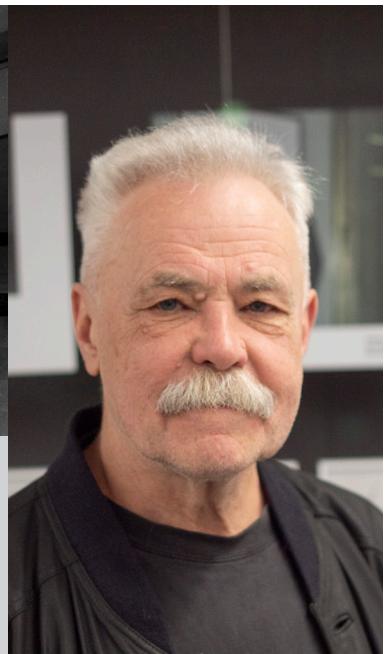
The zeal of the young people, their desire to fight and regain their lost homeland without sparing themselves and sacrificing their lives for the fight against the communist occupation regime is a stark reminder of the cost of Latvia's freedom and the invaluable contribution to it made by the national resistance movement.

Arthur Romeiko: "*In the preparation of the exhibition, dozens of so-called criminal cases were examined to study the life stories and activities of the accused young people. In getting to know their fate, involuntarily one had to ponder about the cruelty of the Soviet repressive authorities, their attempts to intimidate young people during the investigations and forcing them to confess to the offenses. The striking examples of the severity of the court stand out, because, without regard to the age of the accused, the members of the resistance movement were sentenced to long years in prison, and in some cases also to the highest punishment – shooting.*"

Aldis Aleks un Muzeja logo

Ekspozīcijas trešās daļas atklāšana 1995. gada 14. jūnijā
Logā zīme ar uzrakstu: Latvijas piecdesmit gadu Okupācijas muzeja fonds
Zem zīmes saglabājies uzraksts: Latviešu strēlnieku muzejs
 • The opening of the third part of the exhibition on 14 June 1995
 The text of the banner: Latvia during 50 Years of Occupation Museum Foundation
 Under the banner the old text: Museum of the Latvian Riflemen

Okupācijas muzeja logo ir rotājis Muzeja publikācijas jau gandrīz 30 gadus. Tā autors ir Aldis Aleks, kas šogad saņēma prestižo grāmatu mākslas konkursa "Zelta ābele" balvu par mūža ieguldījumu grāmatniecībā.

"Es mācījos kopā ar Annu*, viņa mani uzrunāja, un es piekritu izstrādāt skices. Sākumā tas bija kā darbiņš, bet pēc tam tas kļuva par sirdsdarbu," atbild Aldis, kad jautā, kā viņš nonāca Muzejā. Anna viņam parādījusi jau iesūtītās idejas, kur atainotas veselas ainavas. Kā lietišķās grafikas un poligrāfijas mākslinieks, Aldis nolēmis darboties pragmatiskāk, izmantojot akronīmu OMF. Viņš skaidro: "[...] gimenes saietos bija pazīna, kas ļoti detalizēti stāstīja par izsūtījumu, un tāpēc man šķita, ka nepieciešams kas vairāk par burtiem. Logo vajag ar nedaudz raksturiņa!" Viss esot šīku līmeni iesniegts, un Anna, ieraugot raupju un melnu burtu M, ieteica izņemt tam vidus daļu, atstājot vien divas svītras. Tieši šīs divas raupjās un ar roku zīmētās svītras no burta M veido stilizētu karogu. Kā atzīst pats autors: "Anna pamanīja, ka tas burts atgādina sapluiņītu melnu karogu."

Tas bijis laiks, kad cilvēkos valdīja liela pacilatības sajūta un patriotisms bijis sajūtams, tādēļ šāds dramatisms bija labākā izvēle logotipam, kas apspogujo Muzeja misiju. "Tagad, uz to atskatoties, tas bija tāds priecīgs laiks, visi bijām kopā un laimīgi. Un logo ir tāds, kādam tam vajadzēja būt – tādam, lai sirds nokut!"

*Anna Zoldnere bija pirmās ekspozīcijas iekārtotāja un Muzeja pirmā direktore.

Santa Dunaiska,

Muzeja digitālo mediju speciāliste
 • Museum digital media specialist

Aldis Aleks and the Logo of the Museum

The logo of the Museum of Occupation of Latvia has adorned the Museum's publications for almost 30 years. Its author is Aldis Aleks, who this year received the prestigious "Golden Apple Tree" award for lifetime achievement in bookmaking.

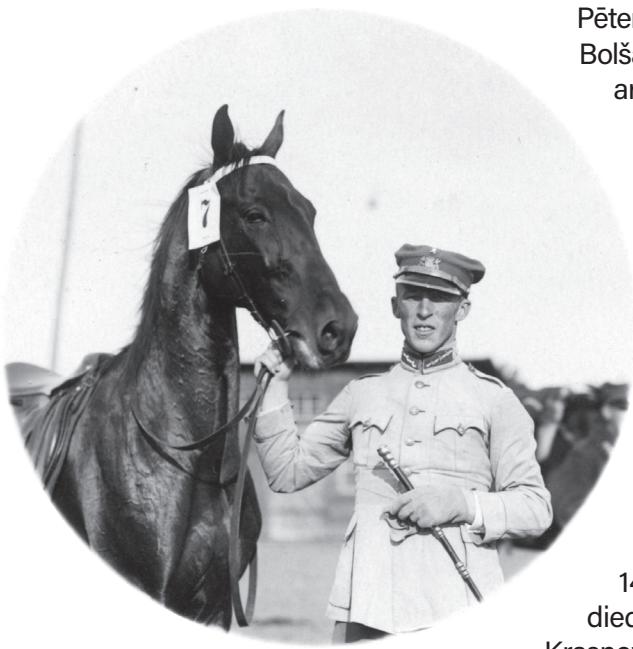
"I studied with Anna*, she approached me, and I agreed to make some sketches. At first it felt like work, but then it came close to my heart," Aldis replies when asked how he came to the Museum. Anna showed him other logo ideas that included entire landscapes. As an artist of applied graphics and printing, Aldis decided to act more pragmatically, and use the acronym OMF. He explains: "[...] at family gatherings, there was an acquaintance who explained in detail the fate of deportees, and therefore I decided that there was a need for more than just letters. The logo needed some character!" Everything was done with brush strokes and Anna, seeing the rough and black letter M, suggested removing the middle part of it, leaving only two stripes. It is these two ragged hand-drawn stripes from the letter M that form a stylized flag. As the author himself admits: "Anna noticed that this letter resembles a shattered black flag."

That was a time when people felt joy and patriotism was palpable, and dramatism was the best choice for a logo that mirrors the Museum's mission. "Now, looking back on it, it was such a happy time, everyone felt involved. And the logo is what it should be – it should touch the heart!"

* Anna Zoldnere was the artist for the first exhibition and the first director of the Museum.

Pētera Bolšaita ģimenes relikvijas

1941. gada 14. jūnija masu deportācija skāra arī ilggadējā Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdētāja Pētera Bolšaita (1937–2021) ģimeni.

Pētera tēvu, bijušo Latvijas armijas kapteini Aleksandru Bolšaiti (1900–1942), deportēja 1941. gada 14. jūnijā no Litenes armijas vasaras nometnes, viņš nomira ieslodzījumā Krasnojarskas novada Norillagā 1942. gada 19. novembrī. Aleksandra dzīvesbiedre Elza kopā ar bērniem Pēteri un Ileanu 1944. gadā devās bēgļu gaitās uz Austriju un 1947. gadā pārcēlās uz dzīvi Venecuēlā. Pēteris Bolšaitis 1997. gadā kopā ar sievu Īru atgriezās Latvijā. Priekšmeti, kas kā dārga piemiņa par vīru un tēvu bija saglabāti ģimenes bēgļu gaitās un dzīvē svešumā, atkal atgriezās Latvijā, un Pēteris Bolšaitis tos uzdāvināja Latvijas Okupācijas muzejam. Aleksandrs Bolšaitis. 20. gadsimta 30. gadi.

- Aleksandrs Bolšaitis. 1930s.

Pēteris' father, former captain of the Latvian army Aleksandrs Bolšaitis (1900–1942), was deported on 14 June 1941 from the army summer camp at Litene. He died in prison in Norillag (Corrective Labour Camp) of the Krasnoyarsk Region on 19 November 1942. Aleksandrs' wife Elza, along with their children Pēteris and Ileana, fled to Austria in 1944 and emigrated to Venezuela in 1947. Pēteris Bolšaitis returned to Latvia with his wife Īra in 1997. The items, which had been preserved as a precious memory of the husband and father during the family's refugee state and new life in a foreign country, also returned to Latvia and were donated by Pēteris Bolšaitis to the Museum of the Occupation of Latvia.

Sudraba etvija ar zelta uzkalumiem – Latvijas armijas Jātnieku pulka nozīmi, Aleksandra Bolšaita monogrammu un etvijas dāvinātāju vārdiem. Dāvana Aleksandram Bolšaitim 1928. gadā, Latvijas Kara skolu beidzot. • A silver etui (cigarette holder) with gold decorations – the badge of the Latvian Army's Equestrian Regiment, the monogram of Aleksandrs Bolšaitis and the names of the givers of the etui. It had been a gift to Aleksandrs Bolšaitis in 1928, on graduation from the Latvian Military Academy.

Relics of the Family of Pēteris Bolšaitis

The mass deportation of 14 June 1941 also affected the family of the long-time Chairman of the Board of the Occupation Museum Association of Latvia Pēteris Bolšaitis (1937–2021).

Aleksandra Bolšaita no deportācijas vagona izmestā zīmīte, adresēta dzīvesbiedrei Elzai Rīgā. Zīmīte sasniedza savu adresātu un kļuva par pēdējo sveicienu tuviniekiem.

"Loti lūdzu informēt arī manu sievu. Mans stāvoklis tāds pats kā Alfredam. Pēkšņa kratišana spieda mani manu vēstuli iznīcināt. Palika vienīgi pulkstens. Es palaižos uz viņu bērnu audzināšanas ziņā. Lai viņa ir stipra. Sūtu viņai, bērniem un visiem tuviniekiem vismīlākos sveicienus un novēlējumus. Domās būšu vienmēr pie viņiem. Bolšaitis. Adrese:

Rīgā, Stabu iela 18 dz 10 tel 90800". • A note thrown out by Aleksandrs Bolšaitis from the deportation wagon, addressed to his wife Elza in Riga. The note reached its addressee and became the last greeting to the loved ones.

"I'm asking most sincerely, to let my wife know as well. My condition is the same as that of Alfreds. A sudden search forced me to destroy my letter. Only a watch remained. I rely on her in terms of raising the children. She will be strong. I send her, our children, and all loved ones the most beloved greetings and wishes. I'll always be with them in my thoughts. Bolšaitis. Address: Riga, Stabu iela 18 dz. 10 tel 90800".

Pēc Pētera aiziešanas mūžībā viņa māsa Illeana Bolšaitis uzdāvināja Muzejam mākslas darbu.

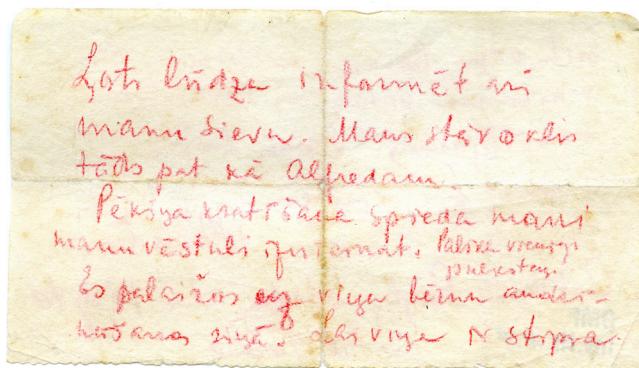
Herberga Mangolda (1901–1978) akvarelis, kurā attēlots Šmita kalns Norilskā. Autors akvareli uzdāvināja ieslodzījuma biedra Aleksandra Bolšaita dzīvesbiedrei Elzai Bolšaitis viņas dzīvesvietā Venecuēlā kā veltījumu Aleksandra Bolšaita piemiņai – kalna pakājē starp daudziem citiem tūkstošiem ieslodzīto ir Aleksandra Bolšaita kapavieta.

Arī Herberts Mangolds tika apciešināts 1941. gada 14. jūnijā un atradās ieslodzījumā Norilskā. 1968. gadā mākslinieks atgriezās Rīgā.

- After Pēteris' passing, his sister Illeana Bolšaitis donated a work of art to the Museum.

Watercolor by Herberts Mangolds (1901–1978) depicting Mount Schmidt in Norilsk. The author presented the watercolor to Elza Bolšaitis – the wife of the former fellow prisoner Aleksandrs Bolšaitis, at her home in Venezuela as a tribute to the memory of Aleksandrs Bolšaitis. At the foot of the mountain, among many other thousands of prisoners, is the grave of Aleksandrs Bolšaitis.

Herberts Mangolds was also arrested on 14 June 1941 and imprisoned in Norilsk. In 1968, he returned to Riga.

Taiga Kokneviča,

Latvijas Okupācijas muzeja galvenā krājuma glabātāja • Head of Collections

Muzeja sākotne un gidu darbs šodien

Valters Nollendorfs, Gundega Michele, Valda Liepiņa un Inguna Role **gidu apmācībās par Muzeja vēsturi** • From the left Valters Nollendorfs, Gundega Michele, Valda Liepiņa and Inguna Role during guide instruction on the history of the Museum

28. februārī Muzeja Izglītības klasē bija neparasta situācija – ierasto skolēnu vietā mācījās paši gidi, kuri ikdienā šajā telpā māca skolēnus. Viens no Izglītības nodajas darba aspektiem ir gidi darba organizēšana un apmācību rīkošana.

Šī gada 1. apmācību sesija notika par pašu gidi izvēlētu tēmu – uzzināt vairāk par Muzeja vēsturi un cilvēkiem, kas Muzeju veidoja un attīstīja 30 gadu garumā. Un kurš tad to var labāk izstāstīt, ja ne Gundega Michele, Dzintra Bungs, Valters Nollendorfs un Valda Liepiņa? Gundegas rūpīgi vāktās fotogrāfijas no pašiem Muzeja pirmsākumiem, Valtera pieredzes stāsti par augsto viesu vizītēm un ziedoju mu vākšanu, Dzintras humora pilnie notikumu atstāsti un Valdas Liepiņas atmiņas par Austrālijas latviešu saikni ar Muzeju bija patiešām iedvesmojoši! Šo cilvēku nesavītīgais darbs Muzeja labā un joprojām nerimstošā ieinteresētība ir cieņas un apbrīnas vērti, kas motivē gidos strādāt arvien labāk.

Muzeja gidi – Muzeja sejas

Izglītības nodajā šobrīd strādā pieci gidi, un es pilnībā piekrītu gida Kārla atzinai: "Tik laba gidi komanda vēl nav bijusi!" Esmu pateicīga ikvienam gidiem par darbu, Muzeja vēstījumu paužot, kā arī par jauku kopābūšanu ik dienu!

2023. gadā gidi kopā novadījuši aptuveni 1700 ekskursijas un skolēnu nodarbības vairāk nekā 17 000 cilvēkiem!

The Origins of the Museum and the Work of Guides Today

On February 28, there was an unusual situation in the Museum's Education classroom – instead of the usual students, whom the Museum guides teach in this room every day, the guides themselves were acting as students. The Museum's Department of Education organizes the work and training of the guides.

This year's first training session was held on a topic chosen by the guides – to learn more about the history of the Museum and the people who have created and developed it for 30 years. And who could describe it better than Gundega Michele, Dzintra Bungs, Valters Nollendorfs and Valda Liepiņa? Gundega's carefully collected photographs from the very beginnings of the Museum, Valters' stories of prominent guest visits and soliciting donations, Dzintra's humorous tails of special events, and Valda's memories of Australian Latvians' connection with the Museum were all really inspiring! The selfless work of these people for the Museum and their relentless interest are worthy of respect and admiration, which motivates the guides to strive to constantly improve their work.

Museum Guides – Museum Faces

There are currently five guides working in the Education Department, and I fully agree with the statement of the guide Kārlis: "There has never been such a good team of guides!" I'm grateful to every guide for their work in communicating the Museum's message, as well as for having a good time together!

In 2023, the guides have conducted a total of about 1700 excursions and student activities for more than 17,000 persons!

Emīls vada nodarbību skolēniem "Karoga stāsts" Muzeja ekspozīcijā • Emīls conducts the lesson "The Story of the Flag" for schoolchildren in the Museum exposition

Emīls Vucens – Muzejā strādā nepilnu gadu, ir ļoti motivēts visu laiku apgūt jaunas zināšanas, ieguvis bakalaura grādu vēsturē.

"Ir noteikti vērts samaksāt ekstra 5 eiro par gida vadīto ekskursiju cauri interesantajai un skumjajai Latvijas vēsturei. Mūsu gids Emīls bija superīgs. Viņa angļu valoda bija fantastiska, un viņš saprotami izskaidroja vēsturi. Ekskursijai bija paredzēta stunda, bet tā beidzās pēc pusotras stundas, kas likās, ka aizlido."

Lisa, Jaunzēlande

Emīls Vucens – has been working at the Museum for less than a year, is highly motivated to acquire new knowledge all the time, has completed a bachelor's degree in history.

"It's definitely worth paying the extra 5 euros for a guided tour of this interesting and sad history of Latvia. Our guide Emīls was awesome. His English was fantastic and he explained the history in plain language. Tour was supposed to be 1hr but we ended at 1.5hr which seemed to fly by."

Lisa, New Zealand

Kārlis vada jaunsargu grupu ekskursiju maršrutā "Pretošanās komunistiskajam okupācijas režīmam un valstiskās neatkarības atgūšana" • Kārlis leads a group of young guards on the Riga excursion route "Resistance to the communist occupation regime and restoration of national independence"

Kārlis Krēķis – gids ar vislielāko pieredzi, jo strādā Muzejā gandrīz 20 gadus. Vienlīdz labi spēj vadīt visnešpetnākos skolēnus, cilvēkus ar īpašām vajadzībām un augstas amatpersonas. Atrod kopēju valodu ar ikvienu un ir gatavs runāt par Muzeja tematiku stundām ilgi.

"Paldies, Kārli, par interesanto ekskursiju un politiskajām pārrunām."

Juliana un Jakobs

Kārlis Krēķis – the most experienced guide because he has been working in the Museum for almost 20 years. He is equally capable of managing the most inhospitable pupils, people with special needs and high-ranking officials. He can find a common language with everyone and is ready to talk about the content of the Museum for hours.

"Thank you Kārlis for the interesting guided tour and political conversations."

Juliana and Jakob

Nikolajs un Ineta kopā ar nacionālās pretošanās kustības dalībnieku Bruno Javojuši • Nikolajs and Ineta together with Bruno Javojs, a member of the National Resistance movement

Nikolajs Putilins – uzsāka darbu pirms jaunās ekspozīcijas atvēršanas un ļoti nopietni piedalījās gidi apmācībās par jauno ekspozīciju. Sirds cilvēks. Vienmēr gatavs visiem palīdzēt. Maģistra grāds vēsturē.

“Šis muzejs ir brīnišķīgs! Mēs bijām četri un izvēlējāmies gida vadīto ekskursiju. Gids bija pasakains. Muzejs ir moderns, un tā dizains ir iespaidīgs, bet tā bija iekšpuse, kur iepatikās, kā eksponāti ir izstādīti, lai visa apskate būtu totāli patīkams piedzīvojums.”

Helena, AK

Nikolajs Putilins – started work before the opening of the new exposition and took very seriously the guide training about the new exposition. A man with a heart. Always ready to help everyone. Has a master's degree in history.

“What a wonderful museum this is! There were four of us and we opted for a tour. The guide was fabulous. This museum is modern, and the design is impressive, but it is the inside that we loved, the way the exhibits are displayed makes it a wholly enjoyable experience.”

Helen, UK

Inguna Role,
Izglītības nodaļas vadītāja
• Head of Education department

Ineta Lansdovne - uzsāka darbu Muzeja pagaidu ekspozīcijā Raiņa bulvārī. Ľoti dzījas un vispusīgas zināšanas un pasaules pieredze. Maģistra grāds teoloģijā un reliģiju zinātnē.

“Patika gides šarms. Viss bija labi, un gide bija ļoti jauka un draudzīga!”

Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikuma 11. klase.

Ineta Lansdovne – started work in the Museum's temporary exposition on Raiņa Boulevard. She has very deep and comprehensive knowledge and world experience. Master's degree in theology and the science of religion.

“We liked the charm of the guide. Everything was fine and the guide was very nice and friendly!”

Vidzeme School of Technology and Design 11th grade

Viktorija pretošanās kustības “Nacionālā sardze” vadītājam Jūlijam Bračam veltītā izstādes atklāšanā Stūra mājā • Victoria at the opening of the exhibition dedicated to the leader of the resistance movement “National Guard” Jūlijs Bračs in the Corner House

Viktorija Pivena no Harkivas Ukrainā sāka darbu muzejā 2022. gada vasarā. Vada ekskursijas Muzeja pamatekspozīcijā un Stūra mājā, dara to ļoti profesionāli un emocionāli, mācās latviešu valodu.

“Ekskursija bija ļoti izglītojoša. Gide Viktorija – profesionāle. Ukraine!!!”

(Ieraksts Muzeja viesu grāmatā krievu valodā)

Victoria Piven from Kharkiv in Ukraine began work at the Museum in the summer of 2022. She conducts excursions in the Museum's main exhibition and also in the Corner House, does it very professionally and emotionally, is learning Latvian.

“The tour was very educational. Guide Victoria – professional. Ukraine!!!”

(Entry in the Museum Guest Book in Russian.)

JĀNIS DALIŅŠ (16.06.1939.–27.02.2024.)

Latvijas Okupācijas muzeja biedrība un Muzeja darbinieku saime izsaka līdzjūtību tuviniekiem par Jāņa Daliņa, ilggadējā Muzeja drauga un dāsna atbalstītāja, aiziešanu mūžībā.

Jānis Daliņš juniors piedzima pazīstamā latviešu sportista, soļotāja, pirmā latviešu olimpiskā vicečempiona Jāņa Daliņa ģimenē Valmierā kā jaunākais dēls. Viņa vecākais brālis, arhitekts Ivars Daliņš, dzīvo Austrālijā Adelaide un jaunāka māsa Rudīte Mežciema – Melburnā.

Jānis Daliņš gājis latviešu skolā Pinebergā, Vācijā, bet pēc 1949. gada – Bonegillā, Austrālijā. Jānis Daliņš ar diplomu ķīmijas nozarē beidzis Melburnas Karalisko tehnoloģiju institūtu, bet pēc tam – 1967. gadā beidzis Jaundienvidvelsas Universitāti.

Kopš studiju gadiem bijis studentu korporācijas "Selonija" biedrs. Ilgus gadus Jānis Daliņš vadījis lielāko ķīmijas un mikrobioloģijas laboratoriju Sidnejā un aktīvi darbojies Sidnejas latviešu sabiedrībā.

No 2000. līdz 2002. gadam viņš vadīja Latviešu Apvienību Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ). Vienlaikus līdz 2005. gadam bija Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) valdes priekšsēža vietnieks – ar savu darbību sekmējot šo latviešu sabiedrisko organizāciju aktivitātes un arī Latvijas uzņemšanu ES un NATO. Viņš bija arī ilggadējs Latvijas Republikas Goda konsuls Jaundienvidvelsā un Kvīnslendā. Latvijas valsts savu atzinību viņam izteica ar Triju Zvaigžņu ordeni 2008. gadā.

The Occupation Museum Association of Latvia and Museum staff express their condolences to the relatives for the passing of Jānis Daliņš, a long-time friend and generous supporter of the Museum.

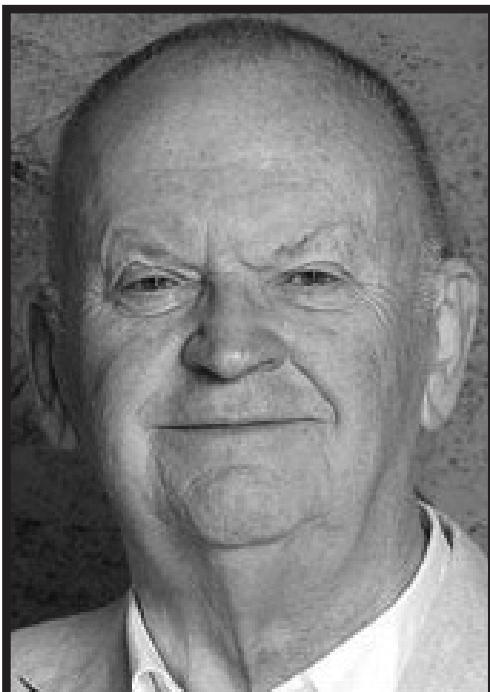
Jānis Daliņš jr. was born as the younger son into the family of the well-known Latvian athlete, race walker, first Latvian Olympic vice-champion Jānis Daliņš in Valmiera. His older brother, architect Ivars Daliņš, lives in Adelaide, Australia, and younger sister Rudīte Mežciems – in Melbourne.

Jānis Daliņš attended a Latvian school in Pinneberg, Germany, and after 1949 – in Bonegilla, Australia. Jānis Daliņš graduated with a diploma in chemistry from the Royal Institute of Technology in Melbourne, and then graduated from the University of New South Wales in 1967.

As a university student, he joined the fraternity Selonia. For many years Jānis Daliņš has headed the largest chemistry and microbiology laboratory in Sydney and has been active in the Sydney

Latvian community.

From 2000 to 2002, he headed the Latvian Association in Australia and New Zealand (LAAJ). At the same time but until 2005, he was deputy chairman of the board of the World Federation of Free Latvians (PBLA). He promoted the activities of these Latvian public organizations and the admission of Latvia to the EU and NATO. He was a long-time Honorary Consul of the Republic of Latvia in New South Wales and Queensland, and the Latvian state paid tribute to him with the Order of the Three Stars in 2008.

IVARS ŠVĀNFELDS (30.06.1939.-21.03.2024.)

Labestība. Atbildība. Sirdsgudrība. Šie trīs vārdi man raksturo Ivaru.

Visvairāk un vistiešāk jau labestība. No Ivara plūda labestība. Viņa "Labrīt! Labdien! Labvakar!" bija iekļaujošs laba vēlējums. Kā iet? Negribējās teikt neko citu kā – labi. Pat ja varbūt tā nebija. Un pat ja Ivaram pašam varbūt tā nebija, prasot. Kā tautasdziesmā Ivaram "Labrītiņ! Dievs palīdz!" bija pirmā valodiņa. Un uzreiz viss bija labi. Ritēja valodas, ritēja darbs. Ar Ivaru citādi nevarēja. Draugu viņam bija daudz. Vairākus gadus, darot kopīgo Muzeja darbu, mūsu starpā viegli izveidojās sapratne, sadarbība, sadraudzība. Ar Ivaru viss gāja uz labo, arī ne tik labais. Jā, kā mēs visi citi, arī Ivaram bija kas kritizējams, bet viņš nekad neko sliktu neteica par cilvēkiem, tikai par viņu rīcību, par pieļautajām kļūdām, par bezatbildību.

Atbildība bija otra viņam ļoti raksturīga īpašība. Atbildība un pienākuma apziņa. Tieši tāpēc viņu satrauca atbildības trūkums – no padomju okupācijas gadiem ievazātā bezatbildība Latvijā. Viņš pats bija līdz galam atbildīgs par savu darbu, pat ja tas nenācās viegli. Muzejā viņš bija atbildīgs par ziedojumiem un ziedotājiem ilgi topošajai jaunajai eksposīcijai un Muzeja iekārtošanai Gunnara Birkerta iecerētajā namā. Atbildīgs par precīzu grāmatvedību, atzīmējot, ko katrs ziedoja. Ziedotāji bija jāuzmudina, tie bija jāmierina, kad atkal atlika ēkas celtniecību, un jāskaidro, kāpēc sākumā iecerētā eksposīcija beigās kļuva par caurstaigājamu labirintu, kur nav vietas atsevišķām ziedotāju plāksnītēm. Iz pieredzes zināja – ziedotāji ir jāuzrunā, ir jāuztur kontakts. Jāsaka palīdes. To visu Ivars veica atbildīgi.

Par Ivara labestību un atbildības sajūtu vislabāk liecina gadi, kad viņš ik mēnesi devās uz slimnīcu. Viņš nekad nesūdzējās, tikai nožēloja pieaugošu bezspēku un pat atlāvās pajokoties par slimības režīmu. Slimnīca kļuva viņam par otrām mājām. Viņš regulāri ziņoja: dodos uz slimnīcu; atkal turpinu strādāt. Likās gandrīz – Ivars dzīvos mūžīgi. Tādiem cilvēkiem būtu jādzīvo mūžīgi.

Latviešiem ir vārds, jēdziens, ko nevar izteikt abās man zināmās svešvalodās – sirdsgudrība. Tajā apvienotas tās īpašības, kas tuvina mūs cilvēcības ideālam. Tas izteic sirdsapziņu, apvienotu ar saprātu. Man liekas, Ivar, Tu biji sirdsgudrs cilvēks. Paldies Tev par to. Lai Tava sirdsgudrība pielīp arī mums un nākamajām paaudzēm, kas varbūt no mums mācīsies.

Valters Nollendorfs

Good-heartedness. Responsibility. Wisdom of the heart. These three terms describe Ivars to me.

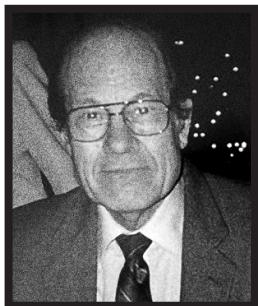
Most of all, and most directly – good-heartedness. It literally flowed from Ivars. His Good morning! Good afternoon! Good evening! was a comprehensive wish. How are you? And you only wanted to answer – fine. Even if it wasn't. And even if for Ivars himself it was not fine at that moment. As in the Latvian folk song, for Ivars – Good morning! May God help! – was the first greeting. And immediately everything seemed fine. Conversation flowed; work seemed easy. With Ivars you could not do otherwise. He had many friends. For several years, as we worked together understanding, cooperation, fellowship easily developed between us. With Ivars everything was taken as meant for something better, even some negatives. Yes, like all of us, Ivars had something to criticize – but he never said anything negative about people, only about their actions, about their mistakes, and – irresponsibility.

Responsibility was the second aspect most characteristic of him. Responsibility and a sense of duty. That is exactly why he was anxious about lack of responsibility that Latvia inherited from the years of Soviet occupation. He himself was fully responsible for his work, even if that did not come easily. At the Museum, he was responsible for donations and donors for the long-awaited new exhibition and the furnishing of the Museum in Gunnar Birkerts' envisioned building. Responsible for accurate accounting, noting for what each person donated. The donors had to be encouraged, they had to be comforted when the construction of the building was repeatedly postponed, and it had to be explained why the originally conceived exposition finally became a walkthrough labyrinth that has no place for donor plaques. The experience of community service in Latvian exile had taught him – donors need to be addressed, kept in touch, thanked. All this was done unfailingly by Ivars.

The best evidence of Ivar's goodness and sense of responsibility are the years when he went to the hospital every month. He never complained, only regretted increasing loss of strength, and even allowed himself to joke about the regime prescribed for the disease. The hospital became a second home for him. He emailed regularly: I'm going to the hospital; I am working again. It seemed almost – Ivars would live forever. Such people should live forever.

Latvians have a word, a concept that is in neither of the two foreign languages that I know – sirdsgudrība – wisdom of the heart. It combines the qualities that bring us closer to the ideal of humanity. It expresses conscience combined with reason. I think, Ivar, you had wisdom of the heart. Thank you for that. May your wisdom of the heart also bond with us and the generations that follow and maybe learn from us.

ANDRIS PRIEDĪTIS (17.12.1931.-21.04.2022.)

Latvijas Okupācijas muzeja saime un Latvijas Okupācijas muzeja biedrība tur cienā un gaišā atmiņā Muzeja atbalstītāju Andri Priedīti. Daudzus gadus viņš bija Muzeja atbalstītājs, un 2023. gada nogalē Muzejs sanēma dāsnu

Andra Priedīša testamentāro novēlējumu, kas ir turpinājums viņa mūžā paveiktajam. Lai gan testamentā Andris nenoteica, kādiem mērķiem līdzekļi ir domāti, Muzejs pateicībā ziedotājam tos lietos skolēnu un apmeklētāju izglītošanai, vēstures liecību saglabāšanai un Muzeja misijas veikšanai.

Andris Priedītis dzima Rīgā 1931. gada 17. decembrī, turpmākos gadus dzīvoja Cēsis. 1944. gada rudenī ģimene bija spiesta doties bēgļu gaitās - no Lielirbes zvejnieku laivā nonāca Zviedrijā. Sekoja vairākas nometnes un darbs lauku saimniecībās. Zviedrijā Andris izmācījās par smalkmehāniķi. 1950. gadā ģimene nolēma braukt uz Toronto, Kanādā. Andris cieši iesaistījās Toronto latviešu pasākumos - skautos, jaunatnes pulkā, jaunatnes svētku rīkošanā, žurnāla "Jaunā Gaita" izdošanā un citur, kur varēja pielietot savas plašās intereses un hobijus, fotogrāfēšanu un grafiku, bet vislielāko vērību vienmēr viņš pievērsa notikumiem Latvijā.

1964. gadā Andris pārcēlās uz dzīvi Losandželosā, kur iesaistījās latviešu sabiedrībā, sponsorēja arī vairāku grāmatu izdošanu. Laikrakstam "Laiks" viņš palīdzēja uzsākt strādāt ar datoriem. Losandželosā Andris apprecējās ar zinātnieci un literāti Noru Kūlu, vēlāk abi pārcēlās uz dzīvi Bostonā. Pēc dzīvesbiedres nāves Andris nolēma atgriezties Kanādā. Savus pensijas gadus viņš pavadīja, sekojot līdzi notikumiem un zījām Amerikas un Eiropas presē par Baltiju un Skandināviju, un pārsūtīja informāciju pāris simts lasītājiem Ziemeļamerikā un Eiropā. Lielu daļu no savas un Noras plašās bibliotēkas Andris nosūtīja uz Latviju, kuru ar ģimenei tuva drauga Annas Žīgures un viņas ģimenes palīdzību novēlēja vairākām bibliotēkām un mācību iestādēm.

Andris aizgāja mūžībā 2022. gada 21. aprīlī, un tika guldiņs zemes klēpī Meža kapos Katskijos, Nujorkā līdzās mīlotajai sievai Norai. Viņa testamentāro novēlējumu saņēma arī Pasaules Latviešu mākslas centrs Cēsis, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Kultūras Akadēmija un Vītolu fonds.

The employees of the Museum of the Occupation of Latvia and the members of the Occupation Museum Association of Latvia hold the supporter of the Museum Andris Priedītis in respectful and warm memory. He supported the Museum for many years and at the end of 2023, the Museum received a generous testamentary bequest as a continuation of his life's achievements. Although Andris did not specify in his will what the funds were intended for, the Museum, in gratitude to the donor, will use them to educate students and visitors, preserve historical testimonies, and carry out the Museum's mission.

Andris Priedītis was born in Riga on 17 December 1931 and later lived in Cēsis. In the autumn of 1944, his family was forced to flee from Lielirbe in a fishing boat to Sweden. Staying in several refugee camps and working on farms followed. In Sweden, Andris became a skilled mechanic. In 1950, the family decided to move to Toronto, Canada. Andris actively participated in the Toronto Latvian community – joined the Boy Scouts, later the youth group, helped to organize youth festivals and publish the literary magazine *Jaunā Gaita* and assisted in other activities, where he could apply his broad interests and hobbies, photography and graphics, but he always paid the most attention to events in Latvia.

In 1964, Andris moved to Los Angeles, where he again became involved in the Latvian community, and also sponsored the publication of several books. For the newspaper *Laiks* he initiated the use of computers. While in Los Angeles, Andris married the scientist and author Nora Kūla, and later the two moved to Boston. After the death of Nora, Andris decided to return to Canada. He spent his retirement years following events and news in the American and European press about the Baltic States and Scandinavia and forwarding information to a couple of hundred readers in North America and Europe. Andris sent a large part of his and Nora's extensive library to Latvia, which, with the help of a close friend of the family Anna Žīgure and her family, was bequeathed to several libraries and educational institutions.

Andris passed away on 21 April 2022, and was buried in the Forest Cemetery, Catskill, New York, alongside his beloved wife, Nora. His testamentary bequest was also received by the World Centre for Latvian Art in Cēsis, the National Library of Latvia, the Academy of Culture, and the Vītolu Foundation.

Ziedojuumi 01.07.2023.–31.12.2023.

Ar ziedojuumiem GODINĀTI • Donations made to HONOR a specific person

Auziņa-Smith Inese, dzimšanas dienā – EUR 100,-
Rudīte Kalniņa;
Okupācijas muzejs 30. jubilejā – EUR 200,- Velga un Girts Jānis Zēgners;
Nollendorfs Valters – EUR 50,- Betty S. Zeps
Počs Anita 90 gadu dzimšanas dienā – USD 100,-

Māra Počs;
Rīders Zigurds 80 gadu dzimšanas dienā – USD 50,- Ilze un Jānis Resnis;
Zemtautis Jānis – EUR 100,- Jānis Vētra;
Ziemassvētku dāvana Muzejam – AUD 500,- Aldis J. Birzulis.

Ar ziedojuumiem PIEMINĒTI • Donations in MEMORY of a specific person

14. jūnija aizvesto piemiņai – USD 5220,- Grand Rapidu Padome – katoļu baznīca, luterānu baznīca un Grand Rapidu biedrība (ziedotāju grupas kopziedojuumi); 1000,- Grand Rapidu Latv. ev. lut. draudze; Austra un Valdis Liepa; 604,11 Filadelfijas Latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze un Filadelfijas latv. baptistu draudze; 500,- Dienvidkalifornijas Latv. ev. lut. draudze; Elmārs Kalnaraups; Irēne un Paulis Lazda; Valija Rauceps; San Diego Latv. ev. lut. draudze; 300,- Grand Rapidu Latv. katoļu draudze; 200,- Grand Rapidu Latviešu biedrība; Grand Rapidu Latv. Aglonas Dievmātes katoļu draudzes Dāmu komiteja; 120,- Dace un William Bill Nichols; 100,- Beatrise un Tālavs Ēnglis; Līga un Raymond Gonzalez; Jānis Jansons; Olga Jansons; Ausma un Ēriks Ziediņš; Grand Rapidu pensionāri; 80,- Vilmārs Melbārdis; 55,- Inta Moruss-Wiest; 50,- Sandra un Ēriks Petrovskis; Jānis Rikāns; Mirdza Rošāns; 50,- Aina un Benjamin Oatley; Līga Ruperts; Marija un Brons Visockis; Edmunds R. Zadvinskis; 20,- Irēna Vanuška;

14. jūnija kolekte – USD 375,- Skenektedijas Latv. ev. lut. draudze;

Asmans Oskars, pulkvedis – USD 100,- George Stez;

Bergs Tālivaldis – USD 100,- Inga un Davids Zadvinskis; 50,- Iveta un Harijs Grants;

Bērziņš Austra – USD 500,- Ilze, Gunars un John Bērziņš;

Blumbergs Gunta un Paulis – USD 130,- Kaspars Krēslīņš;

Bolšaitis Pēteris – USD 250,- Uldis Roze;

Brugmanis Vinters Aija – USD 500,- Juris Mežinskis;

Caune Mintauts – USD 50,- Ausma un Harijs Zikmanis;

Celle Ojārs – USD 450,- Ivars Avots;

Ginters Arturs – USD 50,- Aija un John Sedlak;

Hāzners Daumants – USD 250,- Daina un Jānis Luucs; 50,- Ausma un Harijs Zikmanis;

Jostsons Ruta un Skulte Māra – USD 200,- Anda Sokalski;

Jurka Ojārs – USD 25,- Atis Jurka;
Krams Edvīns un Maija – USD 200,- Inese Bērziņš;
Laurs Kazimirs – USD 30,- Lisa M. Edmondson;
Lielkājs Arvīds Edvards – EUR 300,- Korporācija Beveronija; 200,- Māra un Aivars Celmiņš; 150,- Kārlis Andrejs Cerbulis; 120,- Ilze, Roberts, Inese un Jānis Lečmane; 100,- Katrīna Marga Pipasts; 50,- Vilnis Dziesma; Māris Stubis; 30,- Mārīte Alksne; 25,- Sintija Gūtmane; Andra Lazdāne; 20,- Laine Boža Lielkāja; 15,- Rihards Dubrovskis; USD 100,- Linda Murphy-Alle; Ligita Stubis;
Liepiņš Druvvaldis – USD 200,- Indulis E. Liepiņš; 100,- Aija Bjornson;
Liepiņš Druvvaldis un Bergs Tālivaldis – USD 100,- Helara Shaw;
Mikiši, Krupcini, Mizas – USD 2000,- Vaida un Neal Jordan;
Millers Kārlis – USD 100,- Diana un Andris Kārkliniņš;
Muižnieks Armins – USD 70,- Edward I. Mackus;
Pelše Andrejs – USD 50,- Ausma un Harijs Zikmanis;
Počs Eugenījs – USD 300,- Anita Počs; Eugenījs un Māra Počs;
Prātiņš Ausma – USD 20,- Biruta un Pēteris Briedis;
Priedkalns Jānis – USD 200,- Margrieta un Nevils Leimanis;
Purmalieši Lidija Karlīne un Jānis – EUR 500,- Gunta un Pēteris Simsons;
Ritere Indra, meita – AUD 200,- Zane Riters;
Robiņš Jānis, Dr. – USD 50,- Joan Robiņš;
Rūsis Roberts – USD 200,- Sylvia Üdris;
Sīdere Margarita – EUR 200,- Ilze Muehlenbachs; USD 50,- Liene S. Sorenson;
Sīlis Liene – USD 25,- Galīna Kolbs;
Tālmanis Edīte – USD 50,- Ausma un Harijs Zikmanis;
Taube Harijs – USD 50,- Ausma un Harijs Zikmanis;
Ukstiņš Irēne un Eduards – USD 100,- Uldis Ukstiņš;
Upenieks Sigrid un Voldemars – EUR 1000,- Juris Solovjovs;
Vanuška Irene Ruta – USD 120,- Velga Plāte;

Ziedojumi 01.07.2023.–31.12.2023.

Ar ziedojujiem PIEMINĒTI • Donations in MEMORY of a specific person

100,- Vija Bowles; Benita Linde; Dace Nichols; Ilga B. Švechs; 50,- Grand Rapidu Latv. ev. lut. draudze; Līga S. Gonzalez; Dagmāra Lejnieks; 25,- Baiba Lejiņš; **Veskimets Gita, māsa** – USD 100,- Valda Ziemelis; **Vītolīnš Laura M., meita** – USD 50,- Vitauts R. Vītolīnš;

Zēbergs Hugo – USD 100,- Ligita Krumkalns; **Zemtautis Gunārs** – EUR 100,- Jānis Vētra; **Zivers Vesma un Ezeriņš Irene** – USD 50,- Helmut Feifs; **Zommers Viesturs** – USD 100,- Andris Zommers; **Žagare Edīte** – AUD 100,- Zigrīda Francis.

Ziedojumi dažādiem mērķiem • Donations for VARIOUS PURPOSES

Piemiņas zīmei "Svešo varai spītējot" – EUR 105,99 Aija Ventaskraste; EUR 100,- Alfons Eferts; Skaidrīte Javojš; Jānis Krēmers; Rūta Ligita Kupce; 50,- Ivars Līdaka; Gatis Tillers; Solvita Vība; 30,- Zigmārs Bulavs; 20,- Imants Pakalnietis; 15,- Paula Ulrika Lukševica; 11,- Imants Sīlis 10,- Juris Lejnieks; Gunta Romanova; Annija Līva Staškovska; 5,- Andris Antāns;
Skolēnu ekskursijām uz muzeju – EUR 500,- Pēteris Simsons;
Dziesmu svētku termometram – EUR 500,- Patricia un Juris Mežinskis;
AUD 2000,- DV Melburnas nodaļa; **1000,-** Brigitte Muške; **531,-** Ināra Graudiņa; **300,-** Vija Zars; **200,-** Jānis Lindbergs;
EUR 68683,85 Andris Priedītis TESTAMENTS;
1000,- PBLA; **578,80** DV Sidnejas nodaļa un Aivars Sidorenko; **500,-** Vija Tipaine; **400,-** Ilze Ozoliņa-Bērziņa un Valdis Bērziņš; **250,-** Maksims un Gisela Elisabeth Strunskis; **200,-** Maija Cālīte; Līga Gēmute; Jānis Krēmers; Laima Urdze; **150,-** Kārlis Andrejs Cerbulis; **100,-** Jāna Aivare; Olita Cloutier; Aivars Kalnakārklis; Rūta Ligita Kupce; Gunārs Reinis; **88,-** Malda Kvjatkovska; **50,-** G. A. Sraders; Solvita Vība; Irēna Zahare; **37,93** Samuel Allen Byrd, TESTAMENTS; **35,-** Maija Collins; **30,-** Marc Libants; Andrejs Ritums; Irisa Roze; **20,-** Carley Bartlett; Janette Davidson; Roma Wedrychowski; **10,-** Miguel Bosch; Syeda Arsala Fatimah; Vadims Gulkevics; George Kenins; Mikko Roos; Inga Vilcāne; **5,-** Haralds Fogelis; Ilze Lauva; Rebecca Licht; Jadviga Neilande; Laima Vanaga; Alex Watson; **2,-** Indra Bindere;
USD 10000,- Sarmīte un Thomas Davidson; Arturs Grava; **5000,-** Veva un Gunārs Jakobsons; Mārtiņš Putenis; **3500,-** Irēne un Paulis Lazda; **3000,-**; Kim Hombs; Anonīms; **2500,-** Inta un Edgars Bārs; **2000,-** Anonīms; Dainis Bisenieks; Lāču Ģimenes Fonds; Daira Skriblis; **1200,-** Grand Rapidu Latv. ev. lut. draudze; **1000,-** Nūbransvikas un Leikvudas Latv. ev. lut. draudze; Irene un Jānis Briedis; Iveta Eilands; Ivars Kauls; Christine un Ģirts Krūze;

Austra Liepa; **750,-** Karen E. Greever; **587,-** St. Petersburgas Latv. ev. lut. draudze; **500,-** Latviešu Biedrība Vašingtonas štābā; Maija un Imants Ikstrums; Vaira Pelēkis Christopher; Selga Pētersons; **400,-** Dagnija un Kaspars Krēslīnš; Uldis Sīpols; **300,-** Grand Rapidu Latv. Aglonas Dievmātes katoļu draudze; Arthur J. Ozolin; Gunta un Ārijs Pakalns; **260,-** Saginavas Latviešu klubs (J. & L. Romence gīm.); **250,-** Amerikas Latviešu Tautiskā Savienība (ALTS); Milvoku Sv. Trīsvienības latv. ev. lut. draudze; Ģirts un Rasma Kundziņš; **200,-** Austra un Grant Gauger; Vija Hosp; Biruta Kelley; Diane Mauča Citron; Tālivaldis un Maija Paegle; Dace Sprecher; Edvīns Upītis; **175,-** Des Moines un apkārtnes tautieši ASV; **150,-** Liega Arnett; Anita Batarags; Vita Bite; Andrejs Kalnmals; Jānis Zvārgulis; **105,-** Guntis Purīņš; **100,-** Bostonas Latv. ev. lut. trimdas draudzes Dāmu saime; Indianas Latviešu Pensionāru biedrība; Ilze un Andrew Bekeny; Ilze un Juris Bērziņš; Pārsla Blāķis; Aija C. Blitte; Biruta un Jean Pierre Cap; Elga Marija Čače; Mirdza Eglītis; Astrīda Greco; Ausma un Visvaris Ģiga; Erik Kusko; Lilita Lassen-Ward; Charles Maddaus; Ausma Nonacs; Laimons Osis; Maija Paegle; Gundega Peniķis; Monika Ann Platkajs-Fitzgerald; Āra Pumpurs; Edmund Rieger; Andris Ritelis; Andrew Robins; Alan Seget; Vija Skudra; Rasma Sockis; Ojars Strauss; Māra Ubāns; Vija un Aivars Zeltiņš; Ivars Zušēvics; **80,-** Līga Lācis; **75,-** Māris Roze; **50,-** Andrejs Bacians; Velta Bensons; Kārlis Burchard; Pēteris Burchard; Ina Fogels; Ģirts Kaugars; Lillija Lūsis; Miervaldis K. Mieriņš; Mirdza Odins; Velga Plāte; Biruta Pluģis; Katherine Prentice; Līvija Sēja; Uldis Šutka; Armands Tūms; Ivars Ūdris; Vitolds Vitums; Mirdza R. Zeimelis; Juris Zundo; **40,-** Līga Šulcs; **30,-** Laris Galejs; **25,-** Ruta Majumdar; Juris Zebergs; **20,-** Ināra un Mark A. Liepa; Anita Molander; Roman Padans; Veronica un Imants Pīkols; **10,-** Valdis Ķeris.

Sastādīja **Daina Ozolina**

Liels paldies par jūsu ziedoju!

No tā ir atkarīgs Muzeja darbs un nākotne.

**Thank you very much for your donation!
The work and the future of the Museum depend on it.**

Ziedoju musu muzejam un grāmatu pasūtīšanu var veikt:

Lielbritānijā: ziedoju sūtāmi: Inese A. Smith, 44 Leconfield Road, Loughborough LE11 3SQ, United Kingdom. (inese.smith@btinternet.com)

ASV: Muzeju pārstāv Latvijas okupācijas muzeja fonda atbalsta grupa (OMFA), kuru vada priekšsēde Irēne Lazda (irenelazda@gmail.com). Par ziedoju miem caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides. Ziedoju čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasierei: Ilze Resnis, 10930 Nollywood Drive, Chardon, OH 44024, USA. (ilze48@yahoo.com) Ziedojo ar kreditkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi:
<http://donate.omfa-usa.org>.

Kanādā: čeki rakstāmi: LRDF (*Latvia Relief and Development Fund*) ar piezīmi *Ziedoju Okupācijas muzejam*. Pagaidu kontaktpersona Arnis Markitants, LRDF kasieris, arnism@sympatico.ca. Ziedoju atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumiem.

Apkārtraksts nr. 60, 2024. gada vasarā Rīgā.
ISSN 1407-3668.

Redaktore: Inese Jansone. Maketētājs: Andris Strazdiņš.
Tulkotāji: Gundega Michele, Pēteris Kalniņš, Irēne Lazda.
Korektori: Gundega Michele, Dzintra Auziņa.

Ja informāciju par Muzeja aktualitātēm vēlaties elektroniskā formā, lūdzu, aizpildiet anketu
<https://ej.uz/OMNews>

If you would like to receive current information about Museum activities or this newsletter electronically, please subscribe <https://ej.uz/OMNews>

Austrālijā: Muzeju pārstāv Ināra Strungs, 8/21 Island St., Cleveland, QLD 4163, Australia (Strungslewis@gmail.com). Ziedoju čeki rakstāmi SLS – Okupācijas muzejs un sūtāmi pārstāvei. Ziedot var ar pārskaitījumu Okupācijas muzeja kontā: BSB 704235, konta nr.: 00017209. Par šādu ziedoju, lūdzu, ziņot pārstāvei.

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kreditkarti. Vairāk par ziedošanas iespējām Latvijā: info@okupacijasmuzejs.lv

Ar kreditkarti vai PayPal tiešsaistē Muzeja mājaslapā:
www.okupacijasmuzejs.lv
Par veikto ziedoju rakstiet: ziedoju@okupacijasmuzejs.lv

Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tālruni: Birojs +37167229255, Izglītības nodaļa +37167211030
E-pasts: info@okupacijasmuzejs.lv
Mājaslapa: www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

